

KELELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Csajki megközelít Dietrich & Stosser Páza Unifil.

Budapest
I. Dízstér 2. II. 8.
Dr. Ramascsák Róbert
618
1929. Április 23. Vasárnap
19689. évi N. évi 18.

Anglia válaszuton

Az angol közélet a közeledő választások jegyében áll. Baldwin, Lloyd George és Macdonald az a három sarokpont, amely körül a teljes erővel megindult agitáció forog.

Baldwin és Macdonald, a pólus és az antipólus, azaz az óvatos higgadt-sággal nyilatkoznak programjukról, amelyet a remélt győzelemmel járó felelősség sugall. Lloyd George ellenben olyan szabadjára eresztett temperamentummal és sokat markoló lendülettel nyúl bele az aktuális problémák tömegébe, aminőt csak az a pártvezér engedhet meg magának, aki a hatalom elnyerésének kilátása nélkül vesz részt a választási versenyben.

A konzervatív párt most lezajlott nagygyűlésén fejtette ki Baldwin kormányzati programját, amelynek első pontja a munkanélküliség leküzdése. Az angol miniszterelnök pártjával együtt a nagyipar fejlesztésének álláspontján áll, de nem kívánja szem elől téveszteni az ipar alkotó elemét, az emberi elemet sem. A konzervatívok szemmel láthatóan súlyt helyeznek arra, hogy a munkáspárt célkitűzéseinek népszerű szociális motívumait bekapcsolják választási nyilatkozataikba. — Nem ígérünk többet, mint amennyit végrehajthatunk — mondja Baldwin, aki azután bizonyos rezignációval állapítja meg, hogy Nagybritanniában, sőt Indiában és Afrikában is mindenki hangos szóval a legjavát követeli annak, amire a kormányzati tényezők képesek. Mintha ez a halk utalás a munkáspárti esélyek emelkedésének pszichológiai aláfestése volna. Általában Baldwin programbeszéde nem duzzad az optimizmustól és az a kijelentése, hogy soha még a demokráciára olyan nagy felelősség nem nehezedett, mint most az angol nép vállára, mementóként hat, amely óva int a baloldali politika kockázataitól.

Macdonald, akinek szavait a prezump-tív miniszterelnökség presztízse ruházza fel fokozott jelentőséggel, természet-szerűen kemény kritikával illeti a konzervatív kormány bel- és külpolitikái ténykedéseit, de nemcsak arra vigyáz nagy gondnal, hogy saját tömegeiben jogosulatlan várakozást ne korbácsoljon fel, hanem arra is, hogy a polgári közvélemény ne riadjon el már eleve is a Labour Party rezsimjétől. A munkáspárt vezetője a kisebbségi kormány élén tanu-jelét adta önmérsékletének, amellyel tar-tozkodott pártja ideológiájának erőszakolt ütemű érvényesítésétől és az angol politika évszázados hagyományokból kialakult sajátos jellegének hirtelen meg-változtatásától. Ha parlamenti többség-gel a háta mögött venné át a hatalmat, bizonyára élénkebb lüktetést vennének reformtörekvései, mint akkor, amikor a többségben lévő konzervatívok jóval-tárból kormányozhattak, azonban Mac-donald sokkal körültekintőbb államférfi, semmint tulenné magát a polgári mentalitás szempontjain és a demokrá-cia követelményein. Csak lépésről lépésre akarja megvalósítani pártja eszméit, amelyek az angol nemzeti érdekek szfé-rájában mozognak. Az angol szocializ-mus elsősorban angol: nem annyira in-ternacionalista, hogy a brit világbiro-dalmi pozíciókból egy talpalatnyit is feláldozna és nem annyira forradalmi,

hogy a társadalmi rendet formáló újítá-saiban az evolúció szellemével szembe-helyezkedne. Még a munkáspárt szélső-baloldalának vezetője, Cook is hódolattal üdvözölte a bányászsegélybizottság ban-kejtjén a walesi herceget és hálás kö-szönetet mondott neki azért a lelkes támogatásért, amellyel a nyomorgó bá-nyászok érdekeit felkarolta. — A walesi herceg tevékenysége — mondotta a bá-nyászszövetség szélsőséges gondolkodá-su főtitkára — közelebb hozta a királyi trónt a nép szívéhez. A kormányzati hatalom várományosainak ez a szer-eletnyilvánítása a trón várományosa iránt szintén annak a jele, hogy a La-bour Party a maga guvernamentális lehetőségét minden oldalról körülbas-tyázza igyekszik.

A két nagy rivális párt közé élkeledik a liberális párt, amely a polgári társa-dalmat egykép védi a konzervatíviz-mus szükkeblültségétől és a szocializmus reformlázától. A párt vezetője, Lloyd George nem szükkölködik az önmagát és táborát biztató szónoki leleményben, de még az ő vérmessége sem becsüli pártja sánszeit nyolevan mandátumnál többre. A liberálisok legfeljebb a mérleg nyel-vének szerepére aspirálhatnak, ameny-nyiben sem a munkáspárt, sem a konzervatívok nem érnének el oly ered-ményt, amelynek alapján egymaguk nyugodtan kormányozhatnának. Epen az a bizonyosság, hogy a liberálisok nem kerülhetnek a tetszetős ígéretek bevál-tásának kényes és súlyos helyzetébe, ad szárnyakat Lloyd George fantáziájának és ihleti a fehérhaju, de fiatal vérmér-sékletű politikust merész iramu refor-mok propagálására. Baldwin és Macdo-nald a jelenlegi választási harc folya-mán messze elmaradnak Lloyd George mögött világboldogító koncepció tekintetében. A világháború barsonás ékes-szólású angol miniszterelnöke szabadon csaponghat a legmagasabb régiókban, mint kecségetető ábrándok aviatikusa, de Baldwin és Macdonald nem emelkedhetnek a realitások talaja fölé, mert kettőjük közül valamelyiktől rövidesen számonkérhetik, hogy mit mondtak vá-lasztóiknak. Es Angliában a parlamen-tarizmus még nem súlydott le arról a színvonalról, amelyen egy ilyen számon-kérés kormányok és pártok sorsát dönt-heti el.

Gazdasági pánikot készítenek elő az egész országban a liberálisok

Bűnös tőzsdemanipulációkkal el akarják riasztani a külföldi tőkét. A Banca Naționala ismét megszorította a kereskedelmi kihelyezéseket

(Bucuresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kommunista veszedelem jelszava alatt megindított liberális riasztó hadjárat sikertelensége után Bratianu Vintila és vezérkara most más oldalról igyekszik a kormány pozícióját megrendíteni. A liberálisok pontosan kidolgozott és szisztematikusan végrehajtott haditerv alapján gazdasági pánikot akarnak előidézni a nyomozott pénzkri-zis és gazdasági válság miatt amugyis nyugtalan és izgatott belföldi piacon. Félhivatalos jelentés szerint

a kormánynak konkrét bizonyítékok jutottak a kezébe arról, hogy liberális körök parancsot adtak az érdek-szférajukba tartozó vállalatoknak a piac nyugtalanítására és az értékpapírok árjolyamainak olgyirányu befolyásolására, hogy az idegességet keltsen a gazdasági életben.

A tőzsde több hivatalnokának a diszpozícióban a birtokában a petróleum-papírok árjolyamait körül követelt el in-korrektességeket, miáltal főként a külföldi érdekeltségű petróleumvállalatok rész-vényeinek árjolyamai jelentékenyen es-tek. Madgearu ipar- és kereskedelmi mi-niszter — írja az „Adeverul” — már megtette a szükséges intézkedéseket, ame-lyek ezeket a machinációkat a jövőben lehetőleg megakadályozzák és a tőzsde bűnös tisztviselőit eltávolítja.

Resztringálják a kereskedelmi hitelt

A mezőgazdák megmozdulására és Mihalache földmívelésügyi miniszter in-terveniójára a Banca Nationala intéz-kedett, hogy újabb hitelek folyósításával segítségére siessen a mezőgazdaságnak. Ezt az elhatározást mindenki megelé-gdéssel fogadta, de az öröm nem tartott sokáig.

Abban a pillanatban ugyanis, amint a Banca Nationala elhatározta a mezőgazdasági hitelek felemelését, megkezdte a kereskedelmi hitelek megszorítását, épen a mostani sze-zonban, mikor minden üzlet stagnál.

Ez a második intézkedés általános meg-lepetést és érthető elégtelenséget keltett. Egészen különös, hogy a Banca Natio-

nala, ahelyett, hogy a gazdasági krízis idejére még fizetőképes maradt kereskedőket kisegítene, napról-napra újabb nehézségeket gördít eléjük.

Legújabbban azt vezette be a jegybank, hogy a kereskedelmi váltókon három aláírásnak kell lennie. Ezt az újítást nemcsak minden előzetes bejelentés nél-kül, tehát brüszk módon léptették életbe, hanem a legnagyobb szigorúsággal be is tartják, úgy hogy már ez magában véve is rengeteg kellemetlenséget okoz a ke-reskedelemnek. Most azután jött a bete-tőzése a megszorító intézkedéseknek a kereskedelmi hitelek csökkentésével, amely előreláthatóan újabb csődlavinát fog megindítani a belföldi piacon.

Egy 600 millió szinvolencia

Alighanem ezzel az intézkedéssel van valamilyen összefüggésben az a legfris-seb fővárosi közgazdasági szenzáció, hogy Jean Luca Niculescu, Bukarest egyik legnagyobb és legrégebb kereske-dője tegnap moratóriumot kért az ilfovi törvényszéknél. Beadványában kifejti, hogy aktívái 590 milliót, passzívái 5 millióval kevesebbet tesznek ki, de fizetni egyelőre nem tud. Áruraktárát 150 mil-lióban adja meg, ingatlanainak értékét 90 millióra becsüli.

A hitelezők közt van a Banca Na-tionala a 146.5 és a Banca Roma-neasca 38 millióval.

számos külföldi cég és több más pénz-intézet kisebb tételekkel. A törvényszék elnöke szakértőket küldött ki a benyuj-tott mérleg felülvizsgálására.

Az „Adeverul” nagy meglepetéssel állapítja meg, hogy Luca Niculescu hi-telezői között a Banca Nationala is sze-

repe 146 millióval. A lap csodálkozik, hogyan lehetséges ez, amikor a bank statutumai egyenesen megtiltják a direkt kihitelezést

és kérdezi, milyen példát vegyenek a magánbankok, ha az állami banknál ilyen alapszabályellenesen járnak el. A lap felvilágosítást követel a bank vezet-ősége részéről.

A gazdasági bizottság ülés

A kormány gazdasági bizottsága teg-nap ülést tartott, amelyen a következő kérdésekkel foglalkozott: a német-román utlevéllenőrzés szabályozása. (Ezt a kérdést a külügy- és belügyminiszteriu-mok megbízottai fogják rendezni.) A német-román kereskedelmi és iparka-mara felállítása. A német Kreditgesell-schaft 75 millió márkás kölcsönajánlata vasuti anyagok beszerzésére. A gazda-sági bizottság az ajánlott 10 éves amor-tizációt 15 évre kívánja felemelni. Az ellenőrzés hatályosabbá tétele végett a gazdasági bizottság javasolni fogja, hogy a kamara költségvetési bizottsága küld-jön ki minden árlejtéshez egy megbízot-tat, aki az árlejtések előírásainak tör-vényes betartását ellenőrzi.

A liberális sajtó ezáltal is alar-mirozta a közvéleményt.

mire ma az ipar- és kereskedelmi mi-nisztérium hivatalos kommunikét tett közzé, mely szerint egyes lapokban a kormány gazdasági delegációjának teg-napi ülésére vonatkozólag megjelent köz-lemények nem fedik a tényeket. A bi-zottság ülésén nem hoztak határozatot a lapokban közölt kérdésekről, csak foglal-koztak az említett problémákkal.

A Magyar Színház igazgatósága tudatja, hogy ma, vasárnap vetítik Amerika eddig felül nem mult csodáját, a filmek királyát, amelynek címe:

Tizedik parancsolat

(Felebarátod feleségét ne kívánjad!)

A legizgalmasabb filmkolosszus 9 felvonásban. Európa nagy világvárosainak közönségét valóságos lázba hozta ez az újdonság! Elképzélhetetlen csodák! Amerika dicsősége! Az amerikai Egyesül-Államok egész hadihajója. Borzalmak a tengeralttjárókon! Főszereplő: Jack Holt. Előadások kezdete vasárnap; 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az emésztés normálisan megy végbe

ha a gyomornedvek elegendő gyomorsavat tartalmaznak. A kelleténél több gyomorsav erjedést okoz és emésztési zavarokat idéz elő. Hogy normális emésztést biztosítsunk magunknak, olyant, amely mentes a gyomorsav túltengésétől, legjobb ha a Magnésie Perhydrolt használjuk. Ez a készítmény semlegesíti a savakat, szinte pillanatok alatt fávoltja el a savfölösleget, megakadályozza az élelmek erjedését és elejét veszi a gyomorégésnek, a savanyu böfögésnek és különböző bajoknak, mint heves gyomorégés, vagy gyomordaganat. Magnésie Perhydrol a legjobb alkális gyógyszer a gyomorsav túltengésben szenvedőknek. Minden gyógyszerárban kapható.

A „Consum“ nyílt levelet intéz Maniu Gyula miniszterelnök urhoz a kereskedők amnesztiájáért

Amint ismeretes, a kormány az egyéni ünnep alkalmával általános amnesztiát ad. Kiszivárgott hírek szerint az amnesztiát a legigazságosabb és legemberesebb szempontok szerint fog megjelenni a legkülönbözőbb deliktumokra. Az ország egyik legfontosabb termelőretegét, a kereskedőársadalmat tiszteendő öta, mint a társadalom ellen állandóan bűnöző osztályt kezelték a kereskedelemellenes kormányok, közhivatalok, sőt a közvélemény is ilyenek bélyegezte meg. A „Consum“ mai számában felsorolja azokat a deliktumokat, amelyekkel legtöbb esetben az eljáró hatóságok rosszsindulata és tulkapasai miatt kerültek bíróság elé a kereskedők. Nyílt levelében a Consum arra hivatkozik, hogy a külföldi államok törvényhozásaiban is van precedens arra, hogy amnesztiában részesítették az adóeltitkolások, bélyeg- és illetékügyi kihágások, vámkihágások stb. kihágások elkövetőit. Erkölcsei elégtételt kér az amnesztiát kiterjesztésével a kereskedőársadalom részére, amely az országnak egyik legproduktívabb és a közterhek viselésében legjobban igénybevett osztálya.

Grand-Hotel BUCURESTI

A legmodernebb kényelemmel felszerelve. — Főudvarok, gőzfűtés, lift, telefonok, rádiószalon, olvasótere más fodrászműhely. Bár-Buffer.

Rendkívüli leszállított szobaárak!

Nagy külföldi malomgépgyár

malomszakmában ártás, műszaki tudással bíró

képviselőket

keres: CLUJ, SIBIU és BRASOV területére. Ajánlatok „Képviselő” jellegre a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Hirdessen az Uj Keletben

Mironescu külügyminiszter külföldi utját ismertette a mai diplomáciai teán

Bucuresti-Bukarest április 27. Az Uj Kelet tud.) Mironescu külügyminiszter a szokásos szombati teán érdekes nyilatkozatot tett a kül- és belföldi újságírók előtt. A külügyminiszter elsősorban köszönetét fejezte ki a sajtónak azért a támogatásért, amellyel az a miniszter külföldi utját fogadta. Elmondta a külügyminiszter, hogy úgy Párisban, mint Londonban pártállásra való tekintet nél-

kül az összes lapok a legrokonszenvesebben fogadták Románia külügyminiszterét és mint a békepolitika egyik jelentős egyéniségét üdvözlöttek.

Az optánsperrel kapcsolatban a külügyminiszter kijelentette, hogy Románia Csehszlovákiával és Jugoszláviával egyetértve akarja megoldani ezt a kérdést, mert mindkét szomszédos állam-

nak is megvan a maga optánsproblémája.

A Duna-probléma genfi határozatával kapcsolatban kijelentette Mironescu, hogy Románia teljes mértékben megvan elégedve a döntéssel. Romániát a konferencián Millerand képviselte, aki teljes mértékben érvényesíteni is tudta a román érdekeket.

Nyolcvannégy dohánycikket szüntettet meg a RMS

A dohányjövedék igazgatósága redukálta a dohányárak mennyiségét

(Bucuresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tud.) Az állami monopól hivatal eddig száznegvennégy féle dohány-, szivar- és cigarettát gyártott és hozott forgalomba. Ezek közül azonban igen sok olyan volt, melyek egyáltalán nem voltak keresettek. Számos olyan árucikk került forgalomba, mely csupán névben különbözött valamely más dohányneműtől, de minőségre nézve teljesen azonosak voltak. Akadt olyan melyből az egész

ország területén alig fogyott el néhány ezer darabnál több, de egyes fajtákból egyáltalán nem fogyott el semmi. Így különösen a macedon típusokból, a jövedék igazgatósága megállapította, hogy huszonnégy féle cikket egyáltalán nem vásárol a közönség, tizenkettő csak igen kevés mértékben fogy és csupán három féle dohány és cigarettát képezi a nagy fogyasztás tárgyát.

Ezek után a jövedék igazgatósága elhatározta hogy a jövőben csupán olyan dohányneműeket készít, melyek erősen vagy legalább is részben keresettek és így már most beszüntette nyolcvannégy féle dohány, szivar és cigarettát felesleg gyártását. A jövedék igazgatósága ezen intézkedésével azt célozza, hogy a jövőben a tömeges előállítás folytán a dohány neműek minőségén javíthasson.

Bukaresti lapok szerint Goga katonai diktatúrára készít elő?

A kommunizmus elleni védekezést használja ürügyül a misztikus diktatúra-szervezkedés. A kormány erőyes rendszabályokkal akarja letörni az akciót

(Bucuresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti lapok feltűnést keltő hírekben számolnak be egy mozgalomról, melynek jelentősége messzire kiemelkedik a politika eseménycsoportjából. Az „Adeverul“ ma ideérkezett számában *Scrutator* ismert publicista tollából cikk jelent meg, amelyben a liberális párt tegnapi parlamenti értekezletéről számol be. Az értekezleten Bratianu Vintila a leghevesebb kormánybuktató kampányt javasolta, melynek védelmében felsorakoztatta az ellenzéki frazeológia összes, már tulontul ismert érveit. Bratianu Vintila indítványára Duca egyszerű vétóval felelt, aki időszertlenül tartja a kormánybuktató kampányt, és annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a liberális párt magatartása nem haladhatja tul ezidőszert a rendes parlamenti interpellációk ellenzéki eszközét.

„Indítványában — írja az „Adeverul“ — Bratianu Vintila precizizozta álláspontját. És annak az oka, hogy Duca egyszerű vétójára visszavonta azokat, néhány megdölgöztető információ volt.

„Vitathatatlan komolyságu források a kompetens fórumok tudomására hozták, hogy némely körökröl, egészen jelentéktelen és nem nagyhitelü politikuskok részéről egy akció indult utnak. Az akció vezetőinek teóriája egyszerű. Szerintük a politikai pártok tehetetlenek, a régens-tanács pedig gyenge. Romániát azonban meg kell őrizni és a nemzet kormányzását Mihai király kezébe kell letenni nagy korusításának pillanatában.

„Tűnjenek el tehát a pártok és intronálják a jugoszláviai metódusokat, amelyeket ott egy király vitt a gyakorlatba, nálunk pedig ezt egy helytartóság, hogy így fejezzük ki magunkat: egy királyi helytartóság tenné.

„Május 9-ikén, amikor a régens-tanács és a kormány testületileg megjelennek a marasesti ütközet évfordulójának ünnepségén, következze el a mozgalom első

megnyilvánulása.”

Az „Adeverul“ cikkirója szerint ezek a hírek késztették Bratianu Vintilat arra, hogy minden további nélkül visszalépjön a kormánybuktató akció gondolatától.

A mai bukaresti lapok tovább folytatják a közönség tájékoztatását az „Adeverul“ által teleplezett állítólagos diktatúra-mozgalomról. A „Curentul“ megállapítja, hogy egyes politikuskok katonai diktatúrát akarnak proklamálni Romániában. Precizebben ír a „Lupta“, mely azt a szenzációs híradást közli, hogy Goga Octavian volt belügyminiszter megjelent a régens-tanács előtt, ahol körvonalazta a diktatúra életbeléptetésének szükségességét.

Goga megállapította, hogy Romániában nagy kommunista összeesküvéstől lehet tartani és ezért a katonai diktatúra életbeléptetése szükséges.

Ugyancsak a „Lupta“ közli, hogy Ave-

rescu tábornok a régens-tanács előtt azzal vádolta meg Maniut, hogy a kormány meg akarja változtatni a régens-tanács összetételét és fascista eszközökkel akarja kormányozni az országot. Példa erre a balázsfalvi zászlószentelés ügye is. Az averescanus körök von Seect kolozsvári látogatását is felhasználják az akció érdekében, mert ez a látogatás a kormány németbarátságáról tanuskodik, amely Románia külpolitikáját is egészen új utakra terelheti.

A bukaresti lapok feltűnést keltő híradásaival szemben ugyancsak a „Lupta“ azt közli, hogy a kormány már is megtette az intézkedéseket a diktatúrikus propaganda letörésére. A Marzescu-féle rendtörvény ugyanis, mely most van átdolgozás alatt, jövőben nemcsak a kommunista, de a szélső jobboldali megmozdulásokat is büntetni fogja.

A bukaresti lapok értesüléseit természetesen a legnagyobb fentartással közzöljük.

Málnási Mária-forrás

Természetes alkalikus sósgyógyvíz. A legjobb nyálkaoldó gyógyszer. Gyomorégést azonnal megszüntet. — Mindenütt kapható!

Kutkezelőség: Brassó. Főlerakat: Bodnár & Szántó Rt. Cluj-Kolozsvár. — Telefonszám: 72.

ACÉLLEMEZ ÜZLETI

REDŐNYÖKET

Esslingeni ablak faredőnyöket gyártunk és a legolcsóbban szállítunk. — Arajánlattal díjtalanul szolgálunk. —

HALÁSZ TESTVÉREK

ORADRA-NAGYVÁRAD
Strada Ungaria 16.

Hogyan jutott Vaitoianu tábornok az aradi Habsburg-vagyon birtokába?

A bukaresti lapok támadják a liberálisokat a párisi vegyesb írószág perrel kapcsolatban

(Bucuresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti lapok élénken kommentálják a párisi vegyesb-írószág előtt folyt pert, melyben Habsburg Frigyes főherceg ötvenmillió aranykorona értékben perli a román államot elkobzott birtokaiért. Az „Adeverul” megállapítja, hogy a Habsburg-vagyon ki-

sajátítása körül annak idején nagyarányú visszaélések történtek. Habsburg Frigyesnek Aradon csodaszép parkja és kastélya volt, amely eszidőszent Vaitoianu tábornok tulajdonát képezi.

Vaitoianu tábornok — írja az „Adeverul” — Constantinescu volt liberális földművelésügyi miniszternek volt leg-

jobb barátja és ezen a réven jutott Habsburg Frigyes hatalmas vagyonának birtokába. A lap azonnali érélyes vizsgálatot követel annak megállapítására, hogy miként lett tulajdonosa Vaitoianu tábornok a Habsburg-vagyonnak.

A temesvári „Lloyd”-hoz hasonló professzionális bíróságok felállítását követelik a bukaresti kereskedők

(Bucuresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti kereskedelmi kamara ma érdekes memorandumot nyújtott be az ipari és kereskedelmi minisztériumhoz. A memorandumban a kereskedelmi kamara feltárja azokat a sérelmeket, amelyek a kereskedők a bírósági eljárások késedelmes és drága eljárásaival érik. A kereskedők

megállapítják, hogy a külföldi jogszabások már bebizonyították ennek a helyzetnek tarthatatlanságát és mindenütt professzionális jellegű bíróságok vannak működésben.

Követeli a memorandum, hogy a kereskedők számára a temesvári Lloyd-bírósághoz hasonló intézményeket állítsanak fel, amelyben a kereskedők egy-

egy törvényszéktől delegált elnök vezetése mellett maguk dönthetnek a kisebb jellegű kihágások kérdésében. Bukaresti tudósítónk információja szerint az ipari és kereskedelmi minisztériumban jöndulattal fogadják a kereskedők követeléseit és minden bizonnyal teljesíteni is fogják.

Nemcsak a Marosmentén, de Bukovinában is sztrájkolnak a famunkások

(Bucuresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukovinában Forestiera vállalatnál általános munkás-sztrájk tört ki. A sztrájk oka, hogy a vállalat a 8 órai munkaidő bevezetésével kapcsolatban leszállította a munkabéretet. A munkások részéről T. Rasoveanu szociálista képviselő és Gajdos titkár vezetik a tárgyalásokat, amelyek azonban

a munkaadó vállalat ellenállásán meg-hiusulni látszanak. 40 telepen mintegy 8000 munkás áll sztrájkban. A munkások egy küldöttsége ma Bukarestbe utazott, hogy Raducanu miniszter intervencióját kérje.

Marosvásárhely, április 27. A Marosmentén tegnap még az volt a helyzet,

hogy a huszonhat fűrésztelep közül tizenkettőben sztrájkoltak a munkások. A béli telen tegnap délelőtt még folyt a munka. Délután aztán ennek a telepnek a munkásai is sztrájkba léptek s ma már az összes marosvölgyi famunkások Marosvásárhelytől fel Gyergyóig egyformán sztrájkolnak.

A Temesváron letartóztatott munkások védői a vádlottak szabadlábrahelyezését kérik

(Timisoara-Temesvár, április 27. Az Uj Kelet tud.) A temesvári véres események alkalmával letartóztatott munkások védői ma terjedelmes beadvánnyal fordultak dr. Secireanu Virgil vezető-ügyészhez. A beadványról, mely a letartóztatott munkások és intellektuelek azonnali szabadlábrahelyezését kéri, két másolatot készítettek a védők, amelyek közül az egyiket Junian igazságügyminiszternek, a másikat Dumărescu táblai főügyésznek küldték el.

A memorandum, amelyet dr. Birger Ernő és dr. Nagy Mihály temesvári, dr. Rozvány Jenő nagyváradi, Petrescanu és Zissu bukaresti ügyvédek irtak alá, megállapítja, hogy a munkások az április 7-én történt eseményekkel kapcsolatban semminéven nevezendő pozitív váddal és bünessélekménnyel nem illethetők. A vádnak minden bizonyítéka hiányzik, ezt a védők a bünper tárgyalása alkalmával igazolni fogják. Megállapítást nyert, hogy a sebesült rendőrt és a sérülést szenvedett négy rendőrtisztet részben közvetlenül kilőtt, részben felcsapódott katonai golyók érték s ez kétségkívül igazolja, hogy a munkások fegyvert nem használtak. Ez okból kéri az összes vádlottaknak haladéktalan szabadlábrahelyezését, mert fogvatartásukra semminéven nevezendő ok nincsen.

Felhívja a memorandum a főügyész figyelmét arra, hogy a letartóztatottak kilene napja éhségstrájkban vannak és ez igen sok vádlottnak egészségét már katasztrófikusan megviselte. Különösen felhívja a figyelmet a memorandum Imre Aladárra, aki már élet és halál között lebeg. Krepisz, Miheleanu, Il-

lés és Baga vádlottak állapota szintén rendkívül aggasztó. Hasonlóképpen könnyen végzetessé válhatik Motiu György és Matais Iona letartóztatottak állapota is. Kétségbeejtő Ábrahám Szonja helyzete, aki anyai örömei elébe néz és ennek ellenére folytatja a sztrájkot. A rabkórházban a nagybeteg asszonyt

mesterségesen táplálják. Mindezeknek leszögezése után a védők kéri védenek haladéktalan szabadlábrahelyezését. A védők egyébként ma táviratot intéztek az igazságügyminiszterhez, a melyben tiltakoztak az ellen, hogy nem engedik meg nekik a védenekkel való beszélgetést.

A MATILD-víz

borral keverve a legkellemesebb italt ad.

Ha Budapestre utazik

győződjék meg, hogy

selymet, szövetet, mosókelméket

sehol oly olcsón és jól nem vásárolhat, mint a 44 év óta fennálló közismert szolid

Weiner Mátyás

női divatruházában Budapest, VI. Andrassy-ut 3.

Selyemszálak és kendők óriási választékban. — Már 5.50 P-től (165 Lei)

A vasuti jegy vagy utlevél felmutatása ellenében a t. vevők a fizetés alkalmával, tehát már a vétel után és utólagosan 5%, azaz öt százalékos levonhatnak a vételárból a pénztáramnál.

Uj könyvek

(Szépirodalom)

Arlan: Nju szerelmesek	Ára	204 lei
Benedek Marcell: Hamlet tanár ur	108	
Anet Claude: A tulsó parlon	153	
Cherbuliez: Holdenis Meta	102	
Delmont: Város a tenger alatt	190	
Dekobra: Guruló Vénusz	136	
Erdős René: Pandy György ifjúsága	204	
Roland Horgeles: A szent Louis Demon: Az ökölvívó	187	
Locke: Uri csavargó	136	
Mathersy Helén („Jön a rozson át” szerzője): Győzelmes Vénusz	170	
Courths Mahler: Szind Dóra	25	
Oppenheim: Kalandorok és milliárdosok	68	
Romain Rolland: Mahatma Gandhi	25	
Sásdi Sándor: Hanna nagy utja	102	
Sardou Victoria: Teodora	119	
Strindberg: Az apa; Pajtások; Julia kisasszony	102	
Wassermann: A lángész	156	
	255	

Uj utakon

Markowics Rodion: Szibériai garnizon	Ára	160 lei
Paleologue: Eugenia császárno vallomásai	160	
Benoit: Szerelmes ellen-ségek	160	

Szép Ernő: Jó nő. (Legújabb költemények). Ára 102 lei.

Dosztojevszkij ösvényeinek emlékiratai

A legérdekesebb regényvel vetekednek ezek az írások, amelyekben a nagy orosz író felesége feltárja előttünk Dosztojevszkij mindennapi életét, írói műhelyét és mindent, ami a költő rajongóit érdekelteti. Ára két kötetben 408 lei.

Wallace: Erőszak	Ára	221 lei
Wallace: A dilettáns gonosztevő	153	
Wallace: A halálangyala	163	

Gárdonyi Géza műveinek gyűjteményes kiadása:

Dávidkáné	Ára	136 lei
Falusi verébek	136	
Pöhlölyök	136	
Bor	102	
Fehér Anna	102	

Palte: 44 nap alatt a föld körül. (Egy cserkeszifü utazása). Ára 136 lei.

Népszerű tudományos művek:

Mi a Rádió	Ára	20 lei
Renan: Evangellum	289	
„ház” Akeresztény egy-	272	
Mencken: A nők védelmében. (Házasság, szerelem sib. előítéletmentes vizsgálása ez a sziporkázóan ötleletes könyv). Ára fizetve 143, kötve 204 lei.		
Raul France: Az örök erdő. (Vonzó erdei séták kapcsán az ember és társadalom örök problémáját világítja meg a világhírű tudós). Ára 170 lei.		

Molnár Antal legújabb zenekönyveit: Zenekultúra — Ára 187 lei
Jazz-band — Ára 119 lei

Schidlof: Spanyol nyelvtan	Ára	272 lei
Lingua: Spanyol-magyar szótár	122	
Complett spanyol szótár	272	

Kaphatók az Uj Kelet könyv-osztályában.

Három széderen

Ebben az esztendőben különös konjunktúrája volt a szédernek, nem gondolkozom az okain, csak láttam az érdekes jelenséget, éjszaka, a csöndes Kozlovár tágas terein és széles utvonalaiban, ahol ünnepi lelkesültségben vonultak éltes és fiatal családtagok. Vidáman beszéltek a széderrel, viccesen, különösen a gyerekeket érdekelte az eset, hogyan lepták, hová rejtették az „afikajmont”, mit kapnak majd jutalmul, mert visszaadtak. Kritikák hallatszottak Julesa néni pszachai kosztjáról, kedves dolog menni a csoportok mögött és ellesni azt a sok színes, ártatlan intrikát, emborszólást, gúnyolódást, amit összekevernek az ünnep áhitatával.

Nekem egészen különös alkalmam volt a megfigyelésre, mert — most tessék egy jót nevetni — én három helyen voltam szédernél. Két helyütt én rendeztem az ünnepi vacsora szertartásait, én morzsoltam a Haggada szövegét, sőt — most nagyon tessék nevetni — énekeltem is. A harmadik helyen, egy derék családapa asztalánál passzívul élveztem a széderet, azaz, hogy némi aktivitással mégis befolytam a szent ügybe. Itt ugyanis elfogyasztottam jól megérdemelt vacsorámat. A fél estét azonban az uccán töltöttem.

Ha jönnek a hitvitázók és számon kérik tőlem, hogy tettem ezt, hiszen a köszönő imák, a negyedik pohár bor élvezete és áldásai után, pláne az áldozati macesz utolsó falatjával számomra az egyik széderrel minden befejeződött, akkor azt mondom, az én helyzetemben ők sem cselekedtek volna másképp. A helyzet pedig ez volt: Szerdán délután, amikor minden pszachai előkészület az én személyem körül már el volt intézve, megszólal a telefon:

— Kedves uram, — szól egy ismerős hölgy. — a zsidó menza nevében felkérem Önt, sziveskedjen itt, nálunk széderet adni.

— Az utolsó órában?... Nem engedte, hogy a mondatot befejezzem.

— Őszintén megvallom, nem ön volt az első, akire gondoltunk. De akiket felhívtunk, hogy rendezzék a széderet, már előbb fix lekötötték magukat.

— Ugyanez az én esetem. Ennek most semmi köze nincs a dologhoz. Tudjuk, ön nem szokott primadonnáskodni és nem veszi rossz néven, hogy nem mindjárt Önre gondoltunk. De figyelmeztetem, ha nem jön, a leányok és fiúk, akik heteken át készülődtek erre a szép zsidó aktusra, pszachai ceremónia nélkül fogják elfogyasztani vacsorájukat.

Erre, ugy-e nem lehetett mást felelni: — Kérem, úgy tesztek, ahogy parancsolja. De szeretném, ha korán kezdhet

nők, hogy a magam széderén viszont én ne várokotassam az embereimet.

— Mindent el fogunk követni. Nyolc után már kezdetül.

— Ajánlom magam!

— A vizontlátásra!

A beszélgetés után nem mult el tíz perc, amikor megint keresnek telefonon. Egy barátom felesége kéretett.

— Ma este a széderet maga fogja adni nálunk. Megértette?

— De kérem...

— Ne dadogjon! Eljön és pontum. Csak nem hiszi, hogy elkészíték mindent egy szép ünnepi vacsorához, veszek egy csuda széderfátat, meghívom a legkedvesebb embereimet és nem lesz, aki a Haggadat előadja.

— Ha szabad érdeklődnöm, a vendégek között nem akad, aki ezt a kunsztot meg tudná csinálni?

— Nem! Magára misszió vár ezzel a széderrel. Ott leszünk mi, ott lesz a Nagyipar, a Modern Nó, a Magyar Asszjmiláció, akiket végig kell öntözni egy kis zsidó melegséggel ezen a szent estén.

— Hát jó kérem. De korán nem mehetek.

— Az nem baj. Csak figyelmeztetem, hogy nem muszáj feltétlenül tíznapos szakállban megjelennie.

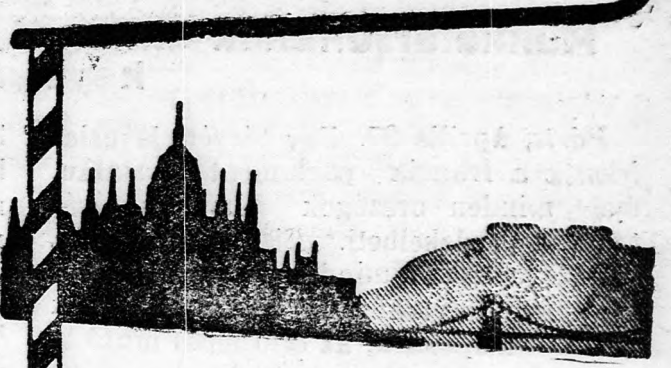
Ime ez volt a helyzet. Szükség, amely törvényt bont. Nem lévén kéznél rabbi akitől valamit felmentvényt, vagy instrukciót kérhettem volna, a szivem és jobbik ösztönöm után cselekedtem. Este a menza új, modern és tiszta helyiségében adtam a széderet. Jobbomon és baloldalt egy-egy házaspár asszisztált, puha, fejedelmien kipárnázott székben, dülve magyaráztam, imádkoztam, könyörögtem, hallelujáztam, áldást mon-

dottam, maceszt törtem, bort ittam, daloltam. A fiúk és leányok megtisztelték áhítatukkal de csak néhány percig aztán már nem volt ujság nekik az ügy, fiatalos kedvükben mulatságos dolgokat mondtak egymásnak, a knédli állott a beszéd központjában, valamelyik diák leány a hátam mögé jött, a fülembe sugta, hogy siessék, mert a társaság nagyon éhes. Később kiderült, hogy ez csak ravasz ürügy volt arra, hogy párnám mögül elcsenje az „afikajmont”.

A második számú szédernél azt akarták, hogy legyen stílusos és a sok virághoz s fényes terítékhez tartsak előkvens előadást. De csak éneket adhattam minél fogva a haggadai előadásom alatt előkelő unalom borult a lángok és kedélyek fölé. Ez a finom hangulat nem tartott sokáig, már magam is a gombócoknál szerettem volna tartani ne tessék ezért knédli dobni reám. Van egy nagyon találó török közmondás, amely így szól: „Az ember mindenről megfélekedzik, éppen csak az evésről nem”. Tehát minden igyekezetemmel a vacsora felé eveztem, a vendégek ezért megbocsátották rhetorj tehetetlenségemet és amikor a szép háziasszony kitálalta a párolgó, illatos levest, láttam: mindenről megfélekedtek. Azt sem tudták, hogy a világon vagyok.

A harmadik szédernél már leülhettem az én vegetárius vacsorámhoz. Nem vártak rám, a gyerekek (a széderest legmegkapóbb, legigazibb tartozéka) hancuroztak, évődtek, zajongtak, kacagtak. Az „afikajmont” problémája állott a zsidó központjában. Végre ez is eljntézdött. A fiucska aki elcsenye a pázskadarabot, ígéretet kapott, hogy kicsi biciklit fog kapni. A három széderes est elmúlt mint minden e világon. De valami nem mult el.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1929 május 4-13.
A magyar ipar bemutatója.
 25-50% utazási kedvezmény.
 Számos külön csoport.
 Vízummentes határátlépés.
 Felvilágosítások és vásárigazolványok kaphatók:
Budapest a vásárirórában, V. Alkotmány-utca 8. szám.
Cluj: Kereskedelmi és Iparkamara.
Bistrița: Joan Laurentzi, fabricant de pielerie.
Carii Mari: Max Brichia.
Dicioenmartin: Vajda Péter főkönyvelő, valamint a tb. képviselők Arad, Brassó, Târgu-Mures, Oradea-Mare és Timisoara városokban.

A széderadásban specializáltam magam. Ha valahol tanszékét állítanak fel ebből a tárgyból, én megpályázom. (sz. i.)

Hat és félmilliárd kamatot és annuitást kell fizetni Romániának az idén

Minden csecsemőre 1 lej kamat esik

(Bucuresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztérium legexkluzívabb osztálya a külföldi és államadósságok számvivősege. Ez az az osztály, ahol magánfeleket egyáltalán nem vagy csak meghívásra fogadnak. Ha va laki mégis bekerül abba a néhány hajk és előkelő esendbe burkolt irodába úgy azt jól megnézik, mert hozzá vannak szokva, hogy aki ide idegen jön, az vagy vinni, vagy hozni akar pénzt és pedig mindjárt olyan hatalmas összegekben, amilyen a magánforgalomban nem igen fordul elő.

Néhány trézorban őrzik azokat a szerződéseket és jegyzőkönyveket, melyek kiszabják egész sor generációra a háborus terhek megfizetését. Csak kevés személyzet foglalkozik ezzel a kérdéssel, komoly nagytudású hivatalnokok akik üzetszerű közömbösséggel számolnak milliókkal, dollár és angolfont milliókkal, melyeket egy ország népének munkája terem elő hogy adósságokat fizessen.

Egy kis sőt a nagy számok birodalmában

Románia adósságait három csoportra lehet osztani. A háboru előtt felvett kölcsönökre, a háborus adósságokra és azok ra amelyeket a békeszerződések rónak ki az államra. Ezeknek csak egy része szól lejre és legnagyobb részük aranyvalutára vagy külföldi valutára szól és sok milliónyi kurzus differenciát kell utánuk fizetni.

A legnagyobb hitelezője Romániának Angolország mely hatvanöt milliárd lejt kölcsönzött, utána az Egyesült államok tizenegy milliárdnyi követelesével továbbá Franciaország hatmilliárdnyi és Olaszország négy milliárdnyi követelesével csak kis hitelezőnek számít.

De vannak még ezenkívül is nagy számok, Különböző tartozások szólnak lejre,

melyek együttesen majd harmincmilliárdra rugnak. Ezek mellett csekélysegek számít az a kilencvenmillió aranyfrankos és hatvannyolcmillió aranyleles kölcsön mely még a régi jó háboru előtti időből maradt fenn. Egy csoport vegyes tartozás után kamat és annuitas fejében másfél milliárdot fizetünk évente ezeknek tőkeje is túlhaladja a huszmilliárd lejt.

A háboru utáni időből származó adósságok alig rugnak tízmilliárd lejre.

Kamat és törlesztés hat és fél milliárd lei évenként.

Ilyen órási számok mellett az a szerencse, hogy a világ legtűrelmesebb hitelezői azok, akik államkölcsönök adásával foglalkoznak. Anglia és az Egyesült Államok egészen 1989 ig várnak a pénzükre, a franciák! ugyanilyen türelemsek. A temperamentumos olaszok azonban már 1976-nál tovább nem hajlandók várni. Igaz hogy ez a várakozás minden hitelezőnek kifizetődik mert évről évre horribilis kamatot fizet Románia és ugyanakkor tekintélyes részleteket fizet tartozásai után.

Ezek a részletek és kamatok azok, melyek költségvetésünk harmincyolcmilliárd lea romszáz millió leles kiadási oldalának legnagyobb tételét teszik, mert összesen

hatmilliárd négyszázhatvanhárom millió százötvenhetez ötszázhatvanhat lejrer rugnak

Ebből az összegből az arany és idegen valuták árfolyam különbözőzete címén 3,682,789,105 lejt vagyis kereken három milliárd hatszannyolcvankétféle lejt fizettünk

Naputa a csecsemő is egy lej kamatot fizet.

Ezekből a számokból kiderül, hogy Románia minden egyes lakására évente háromszázhatvan lej kamat és törlesztés esik vagyis ha naponta hajtanák de arjtuk ezt az összeget, úgy Románia minden élő lakosa különbség nélkül egy lejt volna köteles fizetni naponta.

A diplomaták aranyleiben kapják a fizetésüket.

Az államadósságok között tartják nyilván azokat az árfolyam különbözőségeket is, melyeket a diplomáciai kar fizetésének kiegészítésére fizet ki az állam. Külföldi valutákban kapják fizetésüket hogy a leromlott kurzusu lej terhei ne a repereztaoio rovasára üssek ki. Ezen a címen ez évben háromszázhusz millió lejt fizettünk ki.

Ezek után nem csoda, ha olyan sokan tülekednek egy jó külföldi meghatalmazott miniszteri állás után:

Ha minőségre is súlyt helyez, követeljen

Dreher--Haggenmacher sört

40 millió vagyon felett rendelkezik a **Munkások Rokkantszolgálat egylete**

Lepjen be rögtön, nehogy öreg napjaira kolduinak kelljen.

Bérlőhely lehet: **Cluj, Str. Memorandului 23.** (volt Unió-utca) minden hétfő este 7 és 10-ig és 15-ét követő vasárnapon délután 2-4-ig, minden nagyobb helyen, ahol kiadják a katalógust, és a központban: **Timisoara III., Bulev. Carol 10. sz.**

Férfi kalapokat fest, tisztít, formál és vasal FEHÉR

Strada Memorandului (volt Unió-u.) 21. Redout.

vegek
 204 lei
 108
 153
 102
 190
 136
 204
 187
 136
 170
 25
 68
 25
 102
 119
 102
 156
 255
 on
 160 lei
 160
 160
 kb költsé
 vegyétai
 153
 163
 136 lei
 136
 136
 102
 102
 ld körül
 136 lei
 művek:
 20 lei
 289
 272
 (Házasságmentes
 an ötletes
 e 204 lei
 (Vonzó
 ember és
 világitja
 170 lei
 könyveit
 187 lei
 119
 272 lei
 122
 272
 könyv-

Kötelező döntőbiróság a munkások és munkaadók között

Munkatársunknak elmondta César Chabrun francia képviselő

Páris, április 27. Egy törvényjavaslat fekszik a francia parlament asztalán, mely minden országok törvényhozását egyként érdekelheti. Első kísérlet ez a törvényjavaslat minden gazdasági tevékenységet folyton gátló osztályellentétek békés áthidalására, az első lépés munkások és munkaadók között kötelező döntőbiróságnak, felénk megindulásnak jelzi a törvényjavaslatot, megkérdezésünkre a következőket mondotta róla:

Kivéve a legmegcsontosodottabb reakciókat és a legújabb típusú forradalmárokat, kik csodálatosképpen mindig azonos utakat járnak, nincs jóakaratu ember, ki ne kívánná, hogy a munkások és munkaadók közötti látszólag elvi ellentéteket kompetens fórum bírálja és intézze el békés uton, méltányosan, eléjét véve a társadalmi harc minden erőszakos jelenségeinek.

A feladat nehézsége az, hogy nem elég kinevezni a bírói fórumot munkások és munkáltatók között; a döntőbiróságot kötelezővé is kell tenni és kellő büntetőjogi szankciókkal érvényt is kell szerezni a bíróság döntéseinek; s mindezt anélkül, hogy eltipornák a gyűlközi és szervezközi jogot, mely mulhatatlan tartozéka a demokratikus szabadságoknak. Ha a kötelező döntőbiróságot jogi következmények terhe alatt tiltana minden sztrájkot és minden munkáskizárást ezzel kétségtelenül súlyosan sértené egy munkás, mint a munkáltató szerzett és fennálló jogait. Ha viszont a törvény csupán a békéltetési kísérletet teszi kötelezővé, ezzel egyrészt nem ér el sokat, másrészt végeredményben ugyancsak a nehéz forradalmak árán kivívott szabad gyűlközi jogot korlátozza. A munkásnak szabadságában áll a munkáltatóval alkudoznia, illetve a fenforgó ellentétek esetében békés megegyezést keresnie; a sztrájk, illetőleg a kizárás, a munkás és munkáltató fenti jogainak a szankciói. Ha tehát a törvény a sztrájkot, illetve a kizárást korlátozza, amennyiben azt feltételekhez köti, ezáltal korlátozza egyben a két fél szabad egyezkedési jogát, melynek sztrájk és kizárás ténybeli szankciói.

A Loucheur miniszter által indítványozott törvényjavaslat a kötelező békéltetési kísérletről munkások és munkáltatók között, melyet a Ház előtt ismeretnül engem ért a megtisztelő feladat, szabadon hagyja a munkás sztrájkjogát és a munkáltató kizárási jogát. Azt írja csupán elő, hogy valahányszor ténybeli ellentétek forognak fenn valamely üzemi munkáltatói és munkásai között, a felek bármelyikének, vagy akár az állami hatóságának kívánására köteleztesse a munkások és munkáltatók kiküldötti békéltető tárgyalásra egybegyűlni. A békéltető tárgyalás lefolyhatik pusztán a két fél kiküldötti között, vagy pedig választott békebírák részvételével. Ha a békéltetés nem vezet eredményre, a felek teljes szabadságukat visszanyerik. Azon-

ban a közhatalomnak jogában áll, maga belátása szerint, a munkakonfliktus bármely fázisában újabb békéltető tárgyalást rendelni el a felek között.

Ennyi az egész törvényjavaslat lényege. Talán nem sok. Mindenesetre megindulás a helyes uton. Meggyőződésem, hogy e törvény alapján sok félreértés lesz elosztható és sok sztrájk elkerülhető.

Kétségtelenül helyesebbnek tartanám pártfelfogásom szerint, ha a békéltető tárgyalás nem egyedül a kérdéses üzemi munkásai és munkáltatói között folyna

le, hanem abba az illető munkásszakszervezet és munkaadó szövetkezet képviselői is belevonatnának. Ezért vettük fel a törvényjavaslatba, mint esetleges lehetőséget, hogy a békéltető tárgyalásra a megfelelő szakszervezet, illetve kiküldötti hivattathassanak meg döntőbírák. Kötelezővé nem tehetjük egyelőre ezt a kiterjesztést, minthogy az a javaslat megalkotójának gondolatmenetét nem fedné.

Hiszem, hogy a Ház hamarosan tárgyalás alá veszi a törvényjavaslatot. A drágasági index még egyre tartó növekedése és a szanalást követő gazdasági krízis, mely még távolról sem zajlott le Franciaországban vélelesen, könnyen hozhat magával megújuló ellentéteket és zavargásokat az iparban, ezért jó, ha már előre gondoskodunk megfelelő törvénnyel, hogy az osztályellentétek a munka és tüke között, mik végeredményben azonos érdekű és párhuzamosan ható erők, ne fajulhassanak el.

Perzsiában minden formaiság mellözésével bárki megszerezheti az állampolgárságot

Jeruzsálem, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A közkelet országainak egyik legprogresszívebb alkotmányu állama Perzsia. A perzsa kormány szoros összeköttetést tart fenn mindazokkal a keleti államokkal, amelyek a háboru befejezése után a haladás elveit akarják megvalósítani az állami intézmények terén. A mostani kormány számos alkalmat Törökországba küldötte vezérkari tisztjeinek tehetségesebbjeit és azokat, akik az iskolaiig élén állanak. A perzsák erősen hajlanak a liberalizmusnak az állam élet minden vonalán való megvalósítására és erre vall legújabb intézkedésük is, amit a naturalizálás terén

fognak bevezetni. A perzsa kormány törvényjavaslatot készített a külföldi állampolgárok naturalizálására. A javaslat szerint mindazon külföldiek, akik nem mutathatnak fel utlevelet és nem igazolhatják kétségtelenül külföldi hovatartozásukat, minden formaiság nélkül perzsa állampolgároknak tekintetnek. Ugyanez áll azokra a Perzsiában született gyermekekre is, akik nem tudják kétségtelenül igazolni más állampolgársukat.

A törvényjavaslat valószínűleg május hónapjában már törvényerőre fog emelkedni.

Ön miért nem váltja még ki a sékelt?

Olcsó szállás és jó ellátás várja a Nemzetközi Vásár látogatóit Budapesten

Budapest, április 27. A magyar szállodás és vendéglőspár felkészülten várja a Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitását, mert ez az idegenek tizezreit vonzza a fővárosba és így a magyar vendéglős és szállodásipar szempontjából is fokozott forgalmat jelent. Miután a külföldi vásárokon többször előfordult, hogy a vendéglősök és szállodások ezt az alkalmat arra használták fel, hogy a vendéglői és hotelárakat felemelték a Szállodások és Vendéglősök Ipartestületéhez fordultunk felvilágosításért, illetve megnyugtatót végett, hogy ez az eset Budapesten a Nemzetközi Vásár ideje alatt nem fog-e megtörténni? A Szállodás és Vendéglős Ipartestület nevében Keszey Vince elnök a következő nyilatkozatot tette:

— Tényleg tudomásunk van arról, hogy egyes külföldi vásárok ideje alatt az ottani vendéglősök és szállodák az árakat felemelték. Így például legutóbb olasztuk azt a hírt, hogy a barcelonai kiállítás alatt, amely május 19-én nyílik meg, az ottani hotelek és vendéglősök engedélyt kapnak arra, hogy árakat 50 százalékkal emelhessek fel. Budapesten ettől nem kell tartani, mert az már tradíció a magyar szállodás és vendéglőspárnál, hogy ezt az áldozatot az idegenforgalomnak meghozza.

— A magyar szállodások és vendéglősök egy fillérrel sem fogják a szállodai és vendéglői árakat a Budapesti Nem-

zetközi Vásár ideje alatt emelni, mert egyrészt tényleg így áll a helyzet, hogy a fejlődő idegenforgalom érdekében nem használják ki a kínálkozó alkalmat, másrészt a mai viszonyok között szigorúan örködünk ajelett, hogy szolid árakkal a Budapesten megforduló idegenek szimpátiáját a magunk és a főváros részére megnyerjük. Be akarjuk bizonyítani a Budapesti Nemzetközi Vásár ideje alatt Budapesten megforduló vendégeink előtt azt, hogy a régi, békebeli reális alapokon nyugvó magyar szállodás és vendéglőspár él és létezik és örömmel várja minden idegenforgalmi esemény alkalmából is a külföldi vendégeket. A budapesti szállodás és vendéglőspár részére is kitűnő propaganda alkalom a Nemzetközi Vásár, mert itt bizonyíthatja be és fejthet ki kitűnő reklámot a megforduló idegenek körében a világhírű magyar konyhának és a teljesen nyugateurópai nivón álló magyar szállodának.

ELADÓ

prima, exportképes, télvágású
400 vagon bükkszász tűzifa
cca 20% doronggal. Vasutátállomás: Mirsid.
Bővebb felvilágosítást nyújt:

a Zilahi Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Zálau.

Pásztori és Hettmann Brassó

sodronyárugyár azonnal szállít mindenféle sodronyfonatokat és sodronyszöveteket.

Influenzánál és az összes légzőszervek hurutos bántalmainál, mint köhögés, rekedtség, stb valamint a gyomorégésnél a legjobb a Málnási SICULIA gyógyviz

Mindenütt kapható!

MEGNYILT!

A Nagyváradról előnyösen ismert GROSZ-féle orih. kóser étterem tulajdonosa Temesváron a L'oydsor 11. sz. alatt újonnan átalakított, modern higiénijával berendezett udvari helyiségében fiókot nyitott.

Olcsó abonoma! Lakodalmak és bankettek rendezését vállalja! — Kóser hűtő italok és pászkás kávé kapható! Az étterem a gyárügyi Rabbínatus felügyelete alatt áll.

Temesvár Llyodsor 11. sz. Nagyvárad Zöldfa-ucca 10.

Szeszgyárosok, szeszfüzők nem nélkülözhetik A szeszgyártás kézikönyvét

A legrészletesebb, legerthetőbb módon megírt szakmunkát. — Szerkesztették: Dr. Herics Tóth Jenő és Osztrovszky Antal műegyetemi magántanárok. — Ára fizve 1100, kötve 1300 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Most jelent meg Zsidó dalok

Eisikovits Miksa szerzeményei

Kapható az „UJ KELET” könyvosztályában.

Rádiózik? Jár operába?

akkor nem nélkülözheti a legújabb

Operaismertetőt

Az opera és zeneirodalom remekműveit kimerítően ismerteti és nagyszámú kottapéldánnyal illusztrálja.

Eddig megjelent:

Gounod: Faust	ára 34.—
Wagner: Lohengrin	„ 34.—
Bizet: Carmen	„ 34.—
Verdi: Aida	„ 34.—
Puccini: Turandot	„ 34.—
Erkel: Bánk bán	„ 34.—
Mozart: Figaro lakodalma	„ 68.—
Poldini: Farsangi lakodalom	„ 34.—
Leoncavallo: Bajazzók	„ 34.—
Thomas: Mignon	„ 34.—
Erkel: Hunyadi László	„ 34.—
Puccini: Tosca	„ 34.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Csorópkályhák
Allandóan nagy választékban, különböző színek, modellek és nagyságban.
Gyári árak!
Fayence-lapok falburkolathoz konyhák, fürdőszobák és folyosók részére.
Kérjen árajánlatot!!
TERRACOTTA'
Cserépkályha gyári lerakat
Brassó, Vasut-ucca 3ja.

Csecsemőknek a legjobbat: Höfer hintőport, krémet és szappant.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetem és bányászati zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Kaszner Rezső,
Str. Carol 81.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Hol lehet megváltani a sékelt?

Az erdélyi sékelbiztosok névsora

A sékelmunka az egész ország területén átlag kielégítő tempóban folyik. Az eddig beérkezett jelentések szerint a leg több helyen a sékelbiztosok a legnagyobb energiát fejtik ki, hogy az elérhető legnagyobb eredményt tudják felmutatni. Igen sok városban a sékelbiztosok mellett agilis munkatársak is dolgoznak, mert így inkább lehet kikerülni, hogy akár egyetlen zsidó házat is kihagynának. Komoly sékelmunkát nem is lehet képzelni másként, mint úgy, hogy házról-házra járva, minden zsidót felhívunk a sékel megváltására. De még így is megbeszél, hogy valakit nem szőlitanak fel erre és ezért szükségesnek tartjuk folytatálagosan leköszölni a sékelbiztosok nevét, hogy mindenki, akit véletlenül nem kerestek fel és meg akarja váltani a sékelt, tudja, hová kell fordulnia.

A sékelbiztosok névsora a következő:
Káransebes: Grünberger Manó; Nagyszalonta: Farkas Kálmán; Zilah: Ternor Jakab; Orsova: Löwenkopf Kálmán; Szilágykraszná: Fegyveres Rózi; Magyarlápó: Pollák Ica; Zsibó: Székely Miklós; Biharlonka: Klein Mór; Lippa: Strauszmann Jakab; Marosújvár: Salamon Ernő; Szinervacalja és avasi járás: Tojnai Sándor; Szurdok: Markovits László. Székelyhíd: Weisz Jenő; Nagyvárad: Dr. Fehér Ferenc; Petrozsény: Dr. Halmos Brúnó; Szászrégen: Klopót Mihály; Brassó: Feiler Pál, Str. Neagră 5.; Apahida: Rottenberger Jenő; Segesvár: Dr. Fried József szeszgyáros; Nagyilonda: Dr. Weisz Mór orvos; Nagyszentmiklós: Dr. Kaszovics Henrik; Mezőtelek: Váradi helyicsoprt; Sófalva: Primusz Jakab. Erdőszentgyörgy: Weisz Mór; Katona: Ermann Adolf; Bánffyújvár: Kolozsvári helyicsoprt; Tass: Eheregruber Renci; Fogaras: Lövi Jehosua főrabbi; Nagyvárad: Dr. Markovits Ignác, Str. Pavel 7.; Kézdivásárhely: Hönig Miksa; Érmihályfalva: Lindenfeld Nő; Tenke: Perlmutter Izidor; (Ókrös: Háberman Ferenc. Rév: Dr. Timár Miksa orvos; Szovata: Marosvásárhelyi csoport; Mezőbánd: Vásárhelyi csoport.

(Folytatjuk)

Egy budapesti miniszteri tanácsosné benzinrobbanás áldozata lett. Budapestről jelentik: Ma délelőtt féltizenkettőkor a mentők eszméletlen állapotban kórházba szállították Sámly Sándor miniszteri tanácsos feleségét, aki benzinrobbanás miatt rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett. A miniszteri tanácsosné, aki a Horthy Miklós-ut 59 számú házban lakik, lakása fűdőszobájában benzinnel ta karította keztyűjét a benzinnel való egyen tüzet fogott s felrobbant. A detonációnak példátlan hatása volt. Az ex plózió a szomszéd szoba összes ablakait összetörtte, sőt egyik fala is összeomlott. Az égő benzinnel meggyújtotta a lakás néhány ablak- és ajtófélfáját is úgy, hogy a tűzoltóság is ki kellett vonulnia. Egési sebeket szenvedett a miniszteri tanácsosné leánya: Leuer Huber operaénekes felesége is, aki a szomszédos szobában volt s anyja balesetét látva, segítségére sietett. Sámlyné arcán, nyakán fején és testén több helyütt szenvedett égési sebeket, állapota életveszélyes és a délutáni órákban sem tért még eszméltre.

Hétfőn kezdi meg tárgyalásait Londonban a kisebbségi kérdésben kiküldött munkabizottság

Adatei és Quinones de Leon egy hétig maradnak Londonban

London, április 27. A Népszövetség részéről kiküldött kisebbségi munkabizottság tagjai hétfőn kezdi meg a Foreign Office-ban a bizottsági munkát. Adatei és Quinones de Leon érkezését vasárnapra várják. A bizottság Chamberlain angol külügyminiszter elnöklése alatt körülbelül két hétig fogja tárgyalni a Népszövetséghez beterjesztett memorandumok alapján a kisebbségi kérdés egész komplexumát s véleményes jelentést terjeszt a Népszövetség

legközelebbi madridi tanácsulésé elé. A bizottság tárgyalási ideje alatt Sir Erik Drummond népszövetségi főtájtár szintén az angol fővárosban fog tartózkodni. London, április 27. A Times közlése szerint Adatei és Quinones de Leon körülbelül egy hétig maradnak Londonban, ahol Chamberlainnel együtt áttanulmányozzák a kisebbségi kérdésben a Népszövetséghez beterjesztett memorandumokat és jelentést készítene a madridi tanácsulés elé.

Az angolokból kinevezett indiai alkotmányozó bizottság visszamenekült Londonba

London, április 27. India angolokból kinevezett alkotmányozó bizottsága ma visszaérkezett az angol fővárosba. A bizottság érkezésekor a diákság tüntetett, mire a rendőrség közbelépett s kiűrtette a pályaudvar előtti teret. A bizottság ezután akadálytalanul elhagyhatta az állomás épületét.

Az alkotmányozó bizottság tavaly februárban utazott először Angol-Indiába,

de egy hónap múlva már visszatért, mert nem érezte biztonságosnak a helyzetet. Az indiai feszültség elmúltával a bizottság ismét visszautazott Indiába a múlt év szeptemberében s most valószínűleg a közelgő újabb angolellenes kilengései, a posztóárak nyilvános elégetése, zavargások, sztrájkok stb. birták rá bizonyára Indja elhagyására.

Az optánsperrel kapcsolatban a kül-

Kulminációs pontra érkezett az oroszországi éhínség

Podoliában éhségzavargások voltak

Bécs, április 27. A távirati iroda bukkaresti tudósítójának közlése szerint az élelmiszerhiány okozta oroszországi éhínség közelodik a kulminációs ponthoz. A lakosság éhségtüntetések rendezett, melyek Podoliában lázadászerű zavargásokba mentek át. Charkovban és Odesszában a tüntetők ellenállottak a karhatalomnak és szembe szállottak a krendelt katonasággal is. Az uccai harcok számos áldozata van. A tudósító

közi, hogy az utóbbi napokban számos menekült jött át a határvonalon, akik elképesztő adatokat közöltek a nyomorról és pusztító éhínségről. A menekültek előadták, hogy számos dél-orosz faluban egyáltalán semmi élelmiszer nincsen s a lakosság napokon át fagyókezekkel táplálkozott, míg egy-egy élelmiszerszállítmány megérkezett, de ez is csak rövid időre küszöbölte ki az inséget

Egy gazdasági irót jelölt az osztrák keresztény-szocialista párt a kancellári állásra

Bécs, április 27. A keresztény-szocialista párt klubja egyhangulag Streeruwitz képviselőt, a neves gazdasági irót jelölte kancellárnak. Streeruwitz az este folyamán már folytatott is kormányalakítási tárgyalásokat.

Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Mittelberger professzor lesz az új kormány pénzügyminisztere. Az a hír járta az esti órákban Bécsben

hogy a pártokkal tárgyaló Streeruwitz nem tette mindenben magáévá a Landbund követeléseit.

Bécs, április 27. A „Neue Freie Presse“ melegen üdvözi a Streeruwitz-kancellári kombinációt főleg azért, mert elérkezettnek látja az időt arra, hogy a gazdasági élet reprezentánsai uralomra kerüljenek, ne csak politikusok.

Borzalmas vihar és újabb fagyhullám pusztít az északnémet partvidéken

Berlin, április 27. Az északi birodalmi partvidéken mindenütt nagy viharok dühnek. A hajózás különösen az Északi tengeren csaknem teljesen lehetetlenné vált. Toronymagasságúra felkorbácsolt hullámok áttöréssel fenyegetik a védőgátakat és a partvidéket és szigeteket árvízveszelelemmel fenyegetik. Helgoland környékén több szigetet a tenger elöntött. Az Elbén a vihar egy vontatógőzöst tel-

jes erővel nekisodort egy személyszállító hajónak. Mindketet hajó igen súlyosan megsérült.

Berlin, április 27. Helgoland szigete körül továbbtombol a vihar. A kavargó orkán nagy hőmérsékletet sodor magával. Ma reggel újra havazás indult meg s a hőmérséklet erősen a fagypontra alá szállott.

Szépségápolás! Hölgyfodrászat!

Hajszálak és szemölcsök végleges kiirtása, ráncos, miteszeres, szeplős arcok rendbehozatala műtermemben, vagy otthoni kurámmal. Hajvágás, ondulás stb. Ingyen tanácsadás! „Margó“-szalon Braşov, Főter, Virágsor 14., I. emelet.

— Vizsgát kell tenniük a hites mázsálóknak. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a mértékhiteljesítési vezérigazgatóság április 18-án kelt 15229 számú körrendeletére való hivatkozással közli az összes autorizált hatósági mázsálókkal, valamint azokkal, akik ilyen autorizációt akarnak kapni, hogy május 25-ikén vizsgát kell tenniük. Kolozs, Szamos, Naszód és Torda-megyék-ről a vizsgázók a kolozsvári mértékhiteljesítési hivatalnál (Calea Victoriei 72), a szilágy megyeiek pedig a nagyváradi mértékhiteljesítőnél kötelesek jelentkezni. A vizsgára bocsátás feltételei az április 17-iki Monitorul Oficialban jelentek meg. Azoktól a már működő mázsálóktól, akik nem rendelkeznek majd a kitűzött vizsga alapján kibocsátandó autorizációval, a vizsgaidő leteltével meg fogják vonni a mázsálási jogot.

— Weissmann Adolf professzor hirtelen meghalt. Haifából jelentik. Weissmann Adolf professzor, a híres berlini zenekritikus, Haifában hirtelen meghalt. Weissmann tanárt a jeruzsálemi héber egyetemre hívták néhány előadás megtartására. A tanár Marséilleben ült hajóra és a gőzösnek Haifában való kikötése előtt szívizékhüdesben meghalt. A hírneves zenetudóst nagy részvét mellett temették el Haifában. Weissmann számos monografia szerzője és két könyve: „Der Virtuose“ és „Die Musik in der Weltkrise“ világhírnevet szerzett számára.

 cipők tartóssága felülmúlhatatlan!
Győződjön meg róla.

A NATHA hosszantartó és kellemetlen betegség. Anacol-pasztila a legjobb orvosság. Egy phiola ára 37 lei.

— A Garabonciás május 1-i száma szenzációs karrikatúrát közöl „Május 1. a politikában“ címmel Szabó Imre, a kiváló író szellemes rovata és Gara Akos verse a „Pajtásházasságról“ élelődik. Garabonciás új konferánszai: Nyílt levelet egy betörőhöz. Szenzáció: a favoritverseny ismert, nagyságok karrikatúráival és szavazószelvényekkel. Böles Nát-hán és Emánézyné szellemes, aktuális megjegyzései, színházi apersziúk és tréfák, rádióhírek, gazdag viccesanyag és művészi rajzok teszik ötletessé, nivóssá és páratlanul mulatságossá ezt a legjobb és legolcsóbb viccnapot. A Garabonciás felévre 80, egész évre 140 lej (Cluj, Str. Saguna 8.), példányonként 6 lejért min denütt kapható.

— Eljegyzés. Génad Jozefint (Balázsfalva) eljegyezte Deutsch Elemér (Kolozsvár) az Unirea cukorkagyár üzemvezetője. Minden külön értesítés helyett.

— Ingyenes állasközvetítés. A magán alkalmazottak állasközvetítő irodája minden szakmájú kereskedelmi alkalmazottat és tisztviselőt különböző képességgel közvetít. A vállalatok, cégek és intézetek bizalommal fordulhatnak ide, mert megbízható és jó munkacéretű pések innen kapni. Cím: Cluj, Str. Cogelniceanu No 7. Magánalkalmazottak Szövetsége.

— A Haggibbor játékosaihoz. A vezetőség felszólítja a következő játékosokat, hogy a Haggibbor—KMSC mérkőzésre délután két órakor a sporttelepen megjelenjenek: Neumann, Rafael, Zélig, Virág, Hamlet, Rosenbaum, Krausz, Kinigli, Fränkel, Márk, Szilágyi, Hirsch. A második csapat tagjai délelőtt fél tíz órakor jelennek meg a sporttelepen.

FARADTSÁG, KIMERÜLTSEG megtartja az életkedvet. Egy csésze Ovomaltine frissé, üdévé teszi az ellankadt szervezetet.

Hirdessen az Uj Keletben

Színház - Művészet

Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (Móricz Zsigmond új vigjátékának bemutatója a Magyar Színházban). Csütörtök este a kolozsvári Magyar Színház vegre egy irodalmi értékű darabot mutatott be: Móricz Zsigmond új vigjátékát, a „Nem élhetek muzsikaszó nélkül“-t. A háborúelőtti magyar vidéki zseni-élet figuráit rajzolja meg ebben a vigjátékában Móricz, az ő megszokott és mindig tartalmas realizmusával, monumentális erejével és gazdag humorával. Rajza, amelyet erről a világról ad, szinte tökéletes, talán éppen ezért, mert elviselhetetlen tökéletlenségüket mutatja be. Annak ellenére, hogy a darabnak nagyon kevés meséje van, mégis mindig lebilincselő tudott maradni, éppen realizmusával és igazságra törekvésének erejével. Az előadás nem volt teljesen egyenletes. Csupán *Kemény László* alakítása volt meglepően erőteljes, szinte elementáris, aki mellett a többi szereplők majdnem elhalványultak. *Mihályffy László* figurája is szívbemarkolóan igaz volt, de annyira epizódyszerű, hogy nem válhatott a közönség érzelvilágában élmennyé. *Lazsó Aranka*, és főleg *Benés Ilonka* két öreg vidéki asszonyalakja, művészi elmélyülés eredményei, annál kevésbé volt igaz és meggyőző *Petróczy Alice* ifjuasszonya. Epizód-szerepeikben *Hojkó* és *Miklós* Margit tündek fel.

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor: A tizedik parancsolat. (Né kívánd felebarátod feleségét.)
 Hétfőn este 9-kor: Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (Ujdonság 3-szor. Napi bérlet 38 szám C. Sz.: 359.)
 Kedden este 9-kor: Pista néni. (Ujdonság először. Poór Lili fellépésével. Göllner Margit bemutatkozása. Premierbérlet 38. sz. Sorozatszám: 360.)
 Szerdán délután 3 órakor: Román gyermekelőadás.
 Szerdán délután 6 órakor: Bölcsődal. (Ujdonság. Mozihelyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 361.)
 Szerdán este 9 órakor: Pista néni! (Ujdonság 2-odszor. Napibérlet 39. szám A. Sorozatszám: 362.)
 Csütörtökön este 9 órakor: Pista néni! (Ujdonság 3-adszor. Napibérlet 39. sz. Sorozatszám: 363.)
 Péntek este 9 órakor: Pista néni! (Ujdonság. 4-edszer. Napibérlet 39. sz. C. Sorozatszám: 364.)
 Szombaton délután fél 4 órakor: Az élő holttest. (Ifjusági előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Bevezetőelőadást tart dr. Borbély István. Sorozatszám: 365.)
 Szombaton este 9 órakor: Beszterce ostroma. (Mikszáth Kálmán híres regényének drámai formája. Ujdonság, először. A budapesti Vigszínház óriási sikere műsordarabja. Premierbérlet 39. szám. Sorozatszám: 366.)
 Vasárnap délután 3 órakor: a Táborkor Ujdonság. Rendkívül olcsó mozi-helyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 367.)
 Vasárnap délután 6 órakor: Pista néni! Ujdonság ötödször. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 368.)
 Vasárnap este 9 órakor: Ida regénye. (Ujdonság, esti előadás mérsékelt helyárakkal. Bérletszünetben. Sorozatszám: 369.)
 Hétfőn este 9 órakor: Beszterce ostroma. (Ujdonság 2-odszor. Napibérlet 40. szám. A. Sorozatszám: 370.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Erdészleány. (Filmoperett. Matiné 15 és 10 lejes helyárakkal.)
 Vasárnap délután 3 és 5 órakor, este 7 és 9 órakor: A tizedik parancsolat. (Felebarátod feleségét ne kívánd!)
 Hétfőn 3, 5 és 7 órakor: Tizedik parancsolat.
 Kedden 3, 5 és 7 órakor: Tizedik parancsolat.

Redőnygyártásban

3 évtizedes tapasztalattal

SZANTÓ DEZSÓ ÉS FIA

redőny- és kályhagyára Oradea
első helyen áll.

Acéllemezredőnyök. Esslingnei faredőnyök

Szerdán délelőtt 11 órakor: A tribün hőse. (8 felvonásos sportfilm-ujdonság nagyoknak és kicsinyeknek!)
 Helyárak: 15 és 10 lej.

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Vasárnap d. u.: Lakmé (Lydia Babioi vendégjátékával)

Vasárnap este: Károly néje. Hétfő este: Aneghin. (Olcsó helyárakkal)
 Kedd este: Finul Conitii.

Szerda este: Isi király. (Jean Athanasiu vendégjátékával.)

Csütörtök este: Károly néje. (Gyermekelőadás.)

Péntek este: Rigoletto. (Jean Athanasiu vendégjátékával.)

Szombat d. u. Parasztszűcsület és ballet. (Gyermekelőadás.)

Szombat este: Finul Conitii.

Vasárnap d. u.: Károly néje. Vasárnap este: Alarcosbál. (Jean Athanasiuval.)

Hétfő este: Faust. (Olcsó helyárakkal)
 Kedd este: Szent János éjszakája. (Bemutató.)

Szerda este: Lohengrin. (Rabega Vasile fellépésével.)

Csütörtök este: A boszorkány. (Gyermekelőadás.)

Péntek este: Sámson és Delilla. (Rabega Vasile fellépésével.)

Szombat este: Szent János éjszakája.

A színházi iroda közleményei:

— Hevesi Piroska növendékeinek romantikus hangversenye hétfőn, ápr. 29-én este fél 9 órakor, a kath. gimnázium disztermében lesz megtartva. Programok az esti pénztárnál kaphatók.

Pista néni! Felfokozott érdeklődéssel a lázas kíváncsisággal várja a közönség a keddi színházi estét. Akkor fogják bemutatni a magyar színházban az idei budapesti idény legszenzációsabb ujdonságát, a Pista néni-t. Csupa vidámság, csupa ötlet, csupa mély hangulat ez a szintiszta magyar darab, amely át meg át van szöve táncokkal, énekekkel. Bizonyos, hogy az Antónia óta nem volt olyan hatásos magyar ujdonsága a színháznak mint aminőnek a Pista néni ígérkezik.

Rendkívüli kedvvel készül reá a színház s mint egy divatos nagyszabású operett ujdonságát, úgy tüzte ki a jövő héten öt előadásra: kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap d. u. 6 órára. A címszereplő Poór Lili lesz, akinek az Antónia óta nem volt ilyen hálás, parádés szerepe. Külön attrakciója lesz az előadásnak egy fiatal urileány: Göllner Margitnak bemutatkozása, akinek ez lesz az első lépése a világot jelentő deszkákra. Ehez a fellépéshez igen nagy reményeket fűz a színház. A zene és táncszámokat Török Emil dirigálja a kíséri.

Tizedik parancsolat (Felebarátod feleségét ne kívánd). Igazi bombasikere van a magyar színházban a Tizedik parancsolat című amerikai film-és előadásnak. Valóságos népvándorlás feketélik most egész délután és egész este a színház felé s a pénztárak előtt állandóan olyan torlás van, hogy a rendőrség is alig tud rndet teremteni. Miután a film csak két napra, szombatra és vasárnapra volt eredetileg hirdetve, mindenki attól tartott, hogy nem lesz alkalma megnézni Amerika legújabb csodáját, a Tizedik parancsolat-ot. Megnyugtatóan közli az igazgatóság, hogy sikerült még két napra itt tartani a filmet s így hétfőn és kedden is látható még a Tizedik parancsolat. Vasárnap négy előadás lesz: 3, 5, 7 és 9 órakor; hétfőn és kedden azonban csak 3 előadás lesz: 3, 5 és 7 órakor. Most mindenki arról beszél. Akik látták nem győzik magasztalni, akik nem látták, azok ámulva hallják a csodák sorozatát, amelyek a filmen felhalmzva vannak. Előadások végén valósággal kábulva jönnek ki az emberek a színházból. Az elragadtatás hangján beszél mindenki arról, amit látott. A filmet az International-film Arad forgalmazza.

Hétfőtől kezdve a színházi előadások este 9-kor kezdődnek. Mint minden évben, úgy most is, a tavaszi idény beálltával, a közönség kényelmét és óhaját akarja szolgálni a színház azzal, hogy az előadásokat egy fél órával később, tehát pontosan 9 órakor kezdik.

RÓKA **NYARBOA**

nagy divat
minden színben

Meglepő olcsó árak!

Ezüst, kék, polár, beige és hazai rókák.
Olcsó boák nagy választékban.

Tel. 12-12. **Déri szűcsáruháza** Tel. 12-12. CLUJ CLUJ

Villanyerőre berendezett moly elleni megóvó.

Hétfőtől kezdve tehát életbe lép az esti 9 óras kezdet. De a színház kéri a közönséget, hogy pontosan jelenjen meg a színházban, mert pont 9 órakor minden este megkezdődik az előadás.

Vasárnap d. e. 11-kor: Erdészleány, szerdán (május 1) d. e. 11-kor: A tribün hőse. Két nagyon érdekes mozimatinét hirdet a színház. Vasárnap d. e. 11-kor az Erdészleány című film-operettet, szerdán, május 1-én pedig a Tribün hőse című 8 felvonásos, izgalmas, mulatságos sportfilmet fogják vetíteni. Hely árak ugy vasárnap, mint szerdán: 15 és 10 lej.

Pályázati hirdetés

A megyesi orth. izr. hitközség alulírott iskolaszéke pályázatot hirdet egy okl. igazgató-tanítói állásra 7 oszt. elemi iskoláján. Fehivatnak mindazok, akik igényt tartanak ezen állásra, képesít. süket, korukat, családi állapotukat, val. láserkölsi életmódjukat, nemkülönben eddigi működésüket, valamint a román és német nyelv tökéletes bírását igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket, fizetési igényeik megjelölésével legkésőbb f. é. május hó 15-ig fenti hitközséghez nyújtják be. Az iskola, melynek oktatási nyelve a román, a rendes iskolai évi kezdetén lesz megnyitva, az állás f. évi szept. 1-én elfoglalandó.
 Medias, 1929 ápr. 16-án.

Az izr. iskola-elnökség

Nyiltér

Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Ullmann primrabbin

Bisritia

Itteni cégeknek küldött cukorra vonatkozó sürgönyeit hitközségünk legnagyobb megbotránkozásával, mint zsidótlán eljárt, megbélyegzi, mert illetéktelenül beleavatkozott helybéli rabbinátus intézkedésébe, melynek utasítása kizárólag mérvadó nekünk.

Orthodox Izraelita Hitközség

Nyilatkozat

A Keleti Ujság f. hó 21-i számában megjelent „Utóhang a Tomcho Jesiva megalakításához” című cikkre a következőket jelentjük ki:
 Múltóságunkon aluinak tartjuk azon neveltséges cikke érdemben reflektálni. Miután semmiféle konkrétumot nem bír felhozni, a legkönnyebb és leghálásabb térére rándul, a gyanúsítások terére. A zsidó közvélemény azonban tisztában van mindennel s már a kongresszuson különbséget tett munka és aknamunka között és így nem fog felülni azon valótlanságotól hemzsegtő frázis-cikknek. — Aki még nem lenne tisztában, az véleményét fog alkotni magának a „Zsidó Élet” most megjelent számában gyorári írói jegyzetek alapján leközölt objektív híradásból. Ehhez semmi hozzátűzést valónk nincs. Az igazság önmagáért beszél.

Oradea, 1929 Április 24.

A nagyváradi orth. zsidó

Hitközség

— Ischiásnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel égygyomorra véve biztosan előmozdítja a gyomor és a belek működését s ennek következtében eszkamar a megkönnyebbülés jóleső érzése tölti el a betegét. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a vérében felé irányuló vértudulásoknál, valamint aranyernél és prostatabajoknál is áldatos hatást fejt ki. Kapható gyógyszer-tárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Az e gada

Veszé

(Bucure) Kelet tud. gatósága vetések sz vakat ujal veszi fel é let értelme a vetőmag 28-ik szaka árukategóri az egyes den kül kötelesek

Amennyib nem volna iratilag kö ben, vagy na az ille kémi, visz nattal köte elküldeni. A mezőg csolatban miniszter mennyi pr tanácsosho hogy az ill gatási és k násával az

Uj ajapo őrzést. Bu miniszteri kormány hivatalko is csak sta A devizak alapokra f

Uj kerü kereskedel fognak lez választások marák auto lasztására. és kereske változtatta beosztását. az erdélyi kerületi ille A gyulafel és Kiskükü kamarához rához Bras Nagyüküül kamarához lágy es kamarához radi kamar mári kama ramaros, a ben-megye hoz Maros, a temesvár és Krassó- hogy a m az aradi k igazgatóság

Befejezé tarifa meg tik. A behó befejezésé technikai l kezdi egy Madgearu bizottság n umok fogj költésgek, kiskeresked kek ára loc kek külföld és fogyasztó vényes vá

Közgazdaság

Az egész közigazgatási apparátust a mezőgazdasági munkálatok szolgálatába állította a kormány

Veszélyben forog az idei tengertermés. Soronkívül továbbítja a CFR a vetőmagszállítmányokat

(Bucaresti-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tud.) Az államvasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy a tavaszi vetések számára szolgáló gabonamagvakat újabb intézkedésig soron kívül veszi fel és továbbítja a CFR. A rendelet értelmében április 26-tól kezdődőleg a vetőmagvakat a CFR teheráru-tarifája 23-ik szakaszának i) pontjában felsorolt árukategóriába sorozzák és

az egyes állomások hivatalból, minden különleges jóváhagyás nélkül, kötelesek ezeket a szállítmányokat bevonagolozni.

Amennyiben valamelyik állomásnak nem volna diszponzibilis vagonja, távratilag köteles a nap bármelyik részében, vagyis a vagonrendelésekkel azonnal az illetékes felügyelőségtől kocsikat kérni, viszont az inspekciák az első vonattal kötelesek a megrendelt kocsikat elküldeni.

A mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatban Mihailache földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett valamennyi prefekthoz és mezőgazdasági tanácsoshoz, amelyben felhívja őket, hogy az illető vármegye összes közigazgatási és közgazdasági szerveinek bevonásával az egész szezon alatt a leghat-

osabb módon segítsék elő a mezői munkálatokat és lássák el a földműves lakosságot a szükséges utbaigazitásokkal, hogy a vetéseket a legmegfelelőbb módon végezzék el.

A miniszter körrendeletében megemlíti, hogy a hosszú tél és a kedvezőtlen időjárás miatt a tavaszi mezői munkálatok nagyon elkéstek.

A helyzet annál komolyabb, mint-hogy a fagy következtében az őszi vetések tekintélyes része tönkrement.

Különleges súlyt helyez a körrendelet a tengerivetésre. A gyenge tavalyi termés és az erős tél következtében a tengerikészletek legnagyobb része elvesztette csirképességét és amint a tapasztalatok mutatják,

az elvetett tengeri igen sok helyen nem kelt ki.

A hatóságoknak kötelességévé teszi a miniszter, hogy erre felhívják a mezőgazdák figyelmét és azt tanácsolják neki, hogy a tengerivetőmagvakat előbb vizsgáltsák meg, nehogy emiatt súlyos károk érjék a gazdákat és az ország tengertermése veszélybe kerüljön.

Lengyelországban, Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Németországban, Ausztriában, Bulgáriában és Magyarországon érvényben lévő általános és konvencionális vámilletékek.

Előléptetések az Erdélyi Bank és Takarékpénztárnál. Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. igazgatósága Hargitay Bertalan vezérigazgató előterjesztésére Hollósi Andort, a brassói fiók igazgatóját, eddigi működésének megtartása mellett, központi ügyvezető igazgatói címmel tüntette ki; dr. Friedländer Sándor, a nagyváradi fiók heiyettes igazgatója igazgatói címmel lepett elő; Petrean János központi cégjegyzőt központi aligazgatóvá léptette elő; Brecher Zsigmond központi cégjegyzőt, a marosvásárhelyi fiók főnökhelyettesévé nevezte ki; Szenszky Antalt cégjegyzői jogosultsággal való felruházás mellett, a tordai fiók vezetőjévé nevezte ki; Ulbrich József kereskedelmi meghatalmazottat a nagyszebeni fiók cégjegyzőjévé, Erdős Béla fatisztviselőt a tordai fiók cégjegyzőjévé, dr. Ehrlich Kálmán kereskedelmi meghatalmazottat a nagyváradi fióknál cégjegyzővé, Révay Béla kereskedelmi meghatalmazottat pedig a brassói fióknál cégjegyzővé léptette elő.

Kereskedelmi meghatalmazotti minőségben cégjegyzői jogosultságot nyertek: Mayerholer Ferenc, az aradi fióknál, Markovits József a nagyváradi fióknál, Schill Rudolf, a nagyszebeni fióknál.

Középeurópai hajózási konferencia. Ismeretes, hogy a május 4-én megnyílt Budapesti Nemzetközi Vásár egyik legjelentékenyebb csoportja a számos külföldi állam részvételével rendezett hajózási és Duna-kikötő kiállítás lesz, amely alkalomból középeurópai hajózási konferencia is lesz. A konferencia a középeurópai vizutak és hajózási kérdések egész anyagát fogja felölelni, amiértis Közép-Európa minden államából már eddig is a legkiválóbb szakemberek jelentették be a konferencián való részvételüket: Most úgy értesülünk, hogy a Hantos Elemér ny. államtitkár elnökléte alatt álló konferenciát május 11-13 között tartják meg a kereskedelmi és iparkamara nagy ta-

UNICUM

**borotva
borotvaszappan
borotvafenő szij
borotvaecset
önborotváló készülék
önborotváló pengék
acélárak felülmulthatatlanok**

„Unicum“ Kun, Calea Victoriei 2

náestermében. A konferencia titkársága, Gyömrei Sándor a konferencia főtitkárának vezetésével áll (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara V. Alkotmány u. 8.), akihez a bejelentések intézendők és aki minden, a konferenciát illető ügyben felvilágosítást ad.

Rádió műsor

Idő: középeurópai

Vasárnap, április 28. — Budapest, 9: Újsághírek, csmetika; 12: Déli harangszó, időjárásjelentés; utána szimfonikus zenekar hangv. Közrem.: Id. Szabóné Zsögön Lenke énekesnő és Salgó Sándor hegedűművész; 16: Rádió Szabadegyetem. Előadások és Egyetemi Énekkarok énekszámai; 17:20: Balázs Arpad magyar nőtaestje, Magyar Imre cigányzenekarának kíséretével; 18:30: Sporteredmények; 18:45: Diákszerelm c. operett előadása; 21:10: Hegedű-zongora szónata, előadják: Hubay Jenő és Stefánia Imre; 22:10: Időjelzés, majd cigányzene. — Bécs, 11: A bécsi filharmónikusok hangv. 17:30: Részletek Kurt Weill: Die Dreigroschen Oper c. operájából; 19:10: Kamarazene; 20:15: Egy hangjáték előadása; utána esti hangv. — Berlin, 15:30: A német-olasz labdarugó mérkőzés közvetítése Torinóból; utána szórakoztató zene; 20: Zenekari hangv.; 21: Esti szórakoztató műsor. — Brünn, 10:30: Délelőtti hangv. a Dvorák-ünnepről; 15:30: Filharmónikus hangv.; 18:05: Operariák; 20:55: Operettzene. — Hamburg, 13:05: Vasárnapi hangv.; 17:30: ötórás teazene; 20: Strauss: Denevér c. operettjének előadása; 23:30: Táncczene. — Kattowitz, 15:15: Szórakoztató zene; 20:30: Hangverseny közvetítése Varsóból; 23: Táncczene. — Köln, 11:30: Vegyes karének; 16:30: Hangverseny; 20: Beethoven első és IX. szimfóniájának közv. — Königsberg, 16:15: Szórakoztató zene; 20: Carmen c. opera közvetítése; utána táncczene. — L. O. London, 15:30: Grotaldys Naish (sopran) és Dennis Noble (bariton) hangv. 17:15: Bach-dalok, karénekhangv.; 21:05: Részletek híres oratóriumokból. — Milánó, 16:45: Szórakoztató zene; 18:20: Jazz-band; 21: Egy opera közv. — Prága, 12:30: Dvorák hangv.; 18:05: Karének; 21: Rádió-trió; 15:15: Filharmónikus hangv.; 20:30: Hangverseny (ének-zongora); 23: Táncczene.

Hétfő, április 29. — Budapest, 9:15: Téli hangverseny; 12:05: Hangverseny, Pálffy Mária (ének), Fehér Ilona (hegedű). 16: Asszonyok tanácsadója; 17:40: Kalmár Tibor és zenekarának hangversenye; 18:50: Német nyelvtanfolyam; 19:25: Vitéz Garaszeghy Sándor előadása: Magyar Sziget Szibériában; 19:55: Fejnyő József előadása: A hírszolgálat fejlődése az ókortól a rádióig; 20:30: A nemzetközi műsoreresorozatban a budapesti Studio hangv. Közrem.: Hubay Jenő (hegedű), Gabriel Ferenc (2. hegedű), Zsolt Nándor (mélyhegedű), Zsamboky Miklós (gordonka), Bartók Béla

(zongora), Nagy Izabella és Cselényi József (ének), Magyar Imre és cigányzenekara, továbbá az Operaház tagjaiból alakult ének- és zenekar; 22:15: Időjárásjelentés, hírek, majd Bachmann jazz band. — Bécs, 16: Hangverseny, Do many Sári énekesnő közrem.; 20: Josefina Stransky áriaestje; 20:30: Közvet. Budapestről. — Berlin, 17: Szórakoztató hangv.; 20: Vidám magyarok. Feolvasás; 20:50: Közv. Budapestről. utána Dajcs Béla zenekarának hangv. — Breslau, 16:30: Hangverseny; 20:15: Rudolf Feigerl zongora-estje. — G B. Daventry, 15: Szórakoztató zene; 16: Ballada-hangv.: Rupert Bruce (tenor) és William Gwin (bariton) közrem.; 18:30: Könnyű zene; 22:30: Táncczene — Frankfurt, 16:35: Hangverseny; operaszíndarabok; 20:30: Egy operett közv. — Kattowitz, 16: Gramofon zene; 17:55: Hangverseny; 20:30: Közv. Budapestről. — Koppenhága, 16:15: Hegedűhangv.; 20:06: Bach-hangv., Telnányi Emil közrem. — Leipzig, 16:30: Hangverseny; 20: Dvorák: Die Dickschüdel c. operája. — L. O. London 16:15: Szórakoztató zene; 18:45: Gordon Bryan Baoh zongorahangv.; 20:40: Wagner: Trüftan és Isolde c. zenedrámájának közv. 22:25: John Turner (tenor) és Ethel Walker (zongora) hangv. — Nápely, 17: Garzia G. (sopran) hangv.; 21: Puccini: La Rondine c. operájának közv.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Ap óhirdetések díja előre fizetendő. Jellegzetes levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej.

22-25 éves, komoly leány ismeretséget keresi 30 éves önálló kereskedő, háztulajdonos. Leveleket, 500* jelgére a kiadó továbbít. 1837

Gyermekkosci, jőkarban, eladó. — Str. Baritia (Malom-u) 16., földszint.

Házias, komoly nő, német-román nyelvtudással, keresek két kisfiú mellé. Ajánlatok, esetleg személyes jelentkezések Delicafese úti. Cuj, Piața Unirii 4. kértetnek

Ebédlők, hálok, uriszobák mélyen leszállított árban LAMPEL butorakláiban szerelhetők be. Cluj, Str. Reg. Maria 34. 1807

Fiatal, nőien, több évi praktissal hitközségnek vagy nagyobb faluban תורה és חשבון tanítás keres. Szíves ajánlatokat Sinaia Lajos Hida címre kér. 0000000

HOTEL IMPERIAL PALACE

Igazgató: TASCU CIOMU.

Calea Victoriei No. 47. Szemben a királyi palotával.
Telefon 312/82. Telefon 312/83

Bukarest

Elsőrangú szálloda, teljesen átalakítva. 110 világos, elegánsan burtozott szoba. Példás tisztaság. Központi fűtés, fürdőszobák, lift. Melegvíz az összes emeleteken. A legkülönlegesebb kényelmi újításokkal. Minden nyelven beszélnek.

rilis 29.
lép az esti
ri a közön
en meg a
kor minden
rdészleány,
: A tribuna
ozl-matinét
l. e. 11-kor
n-operettét,
Tribün hō-
mas, mulat-
titeni. Hely
rdán: 15 é
ny
őség alul-
hírdet egy
oszt. elemi
dazok, akik
képesség.
otukat, val-
emkülönben
t a román
rását iga-
kérésüket,
ével legké-
enti hitköz-
la, melynek
ndes iskolai
az állás f.
-elnökség
em vála
őség
in
Bistrita
korra vonat
legnagyobb
ótlan eljā-
letéktelenül
obinātus in-
sa kizáró-
a Hitközség
i számában
che Jesiva
a követke
artjuk azon
reflektálm.
not nem bir
legáltalásabb
terére. A
-tiszttában
ngresszuson
aknamunka
azon valót
pikknek. —
n, az véle-
a Zsidó
ban gyors
szólt objek-
hozzáfiznt
önmagáért
orth. zsidó
őzség
természetes
ggel éhgyo-
ltja a gyō-
ennek kö-
kőnyebbít-
eteget. As
hogy a
végből felé
valamint
al is áldā-
gyógyszer-
szertizletke

Olga megtérése

Pészach-rajz R. A. Braudestől

Szédereste az 1882-ik esztendőben.

Jacob Efrosz nagy ebédjében izlésesen terített asztal. Efrosz és felesége selym helyezették rá, hogy új vendégeik a legfényesebb fogadtatásban részesüljenek. A székkeket a vendégek számához mérten szaporították és két „heszébet” készítenek. A felsőt a házigazdának, jobbán a másikat a vendég részére.

Beesés vendégük van. Gedalja, Jacob legidősebb fia, aki feleségével és leányával ideköltözött, miután a tavalyi ucai zavargások alkalmával földig lerombolták kiewi házat. Gedalja Efrosz a hadók taborához tartozott és házat is a szerint vezette. Gyakran dicsékedett modern gondolkodásával és bizonyos büszkeséggel hirdette, hogy házában ismeretlenek a zsidó szokások. Szinte elfelejtette volna, hogy zsidó, ha nem emlékezett volna rá az ucai zavargások és a bezárt ajtók. El is hagyta Kiewet és átköltözött állandó tartózkodásra apja lakhelyére és ma este hivatalos apjához feleségével és tizenhat éves Olga leányával.

Olga, aki apja szellemében nevelkedett, csodálkozva látja először életében az „örögek” előkészületeit a széderhez.

Jacob és felesége déli óta szorgoskodnak az asztal elrendezése körül. Végre készen áll minden híven a régi szokáshoz. Nagy, báronakaru ezüst gyertyatartók, gyertyák, állanak az asztal közepén. Az asztalfőn két nehéz ezüsttálca, mindegyiken három macóh és a szertartáshoz való többi cikkek, etakarva selym takarókkal, ráhimezve arannyal a „Pészach” szó. Az asztal mindkét oldalán a vendégek számára megfelelő aranyozott serlegek és néh any üveg bor. Jacob és fia még templomban vannak. A két asszony még mindig rendezi az asztalt, közben Olga egyik sarokban ül és mosolyogva nézi az előkészületeket.

Kiewben nevelkedett keresztény nevelő intézetben egyforma könnyedséggel olvas és beszél az ország nyelvét mint a franciát, de minden, ami zsidó, teljesen idegen előtte. Szép, fiatal és bizonyos lelkesedéssel szeret érintkezni fiatal magnásokkal és katonatisztekkel. Igazi szenvedélyt vagy szerelmet nem ismer, de kibontakozott benne már az ábrándozás és örömtől megindult fogadja az előtte elvágtató fiatal esinos lovas köszöntését. Nyílik az ebédő ajtaja.

Jacob és fia hazajöttek a templomból. Mily szép most az öreg, ünneplő ruhájában. Hosszu, mellig érő szakállá méltóságot kölcsönöz örömeit, mosolygós arcának. Megelégedés tükröződik szemében és mozdulatlanul csüngnek ezüstös fürtjei, néma tanui lelki nyugalmának.

Mindenki elfoglalja a helyét. Olga is. — Vette meg neked orosz fordítású hagadát — mondja a nagypapa, amidőn átnyújtja unokájának a kis, izléses kötésű könyvet.

A széder előírás szerint folyik. Az öreg és fia áldást mondanak, a szintig teli serleggel kezükben.

Mindenki iszik. A szolgáló körülhordja a mosdótálat. Mindegyikük vesz egy darabot a zöldségből, kettőtörnek egy macóht, amelynek egyik felét a párna alá helyezik. A széder résztvevői föl emelkednek helyükről. Magasra emelik az ezüsttálcaikat a macóval.

„Ho lachno anjo... Ismét megtöltik a serlegeket. Elmondják a hagadát ének lő hangon.

Olga feszült figyelemmel kíséri a szer tartást.

Olyannak tűnik előtte, mint valami szindarabnak egy jelenete. Látja, hogyan emelik, majd visszahelyezik a serlegeket, feltakarják, majd ismét letakarják a macóht. Kedve kerekedik, hogy felkacagjon, de a nagypapja iránt érzett tisztelete befogja a nevetést és komolyan néz az előtte fekvő könyvbe. Befog az

orosz fordítás olvasásába és amikor oda ér, hogy: A macóh, amit eszünk ma: mit jelent? naiv komolysággal fordul nagyapjához és következőképen szól:

— Felfedezem egy fontos kérdést, nagy apa. Komolyan miért eszük ezt a kovász talan kenyereket? Nem illenek a mai ünnepeles vacsorához inkább jó, ropogós kálacs?

— Várd meg, leányom, hogy a hagadát végigolvassuk, azután majd megfelelek neked.

A nagypapa rosszalólag esóválja a fejét Olga hitelensége miatt. Szeretne mondani valamit, de férje jelenléte és az ünnepélyes hangulat beléje fojtja a szót. A hagada első részét már végigolvasták. Isznak a második serlegből, mosdanak és feltalálják a vacsorát.

Az öreg immár Olga-hoz fordul. — Helyesen kérdeztél, gyermekem. Hagass meg, elmondok neked egy csodálatos történetet egy érdekes regényt; Olga figyelmesen feltekint.

— Ezelőtt sok, sok évvel Egyiptomban éltek idegen emberek, hogy letelepedjenek és juhaikat legeltessék. Ez történt a király beleegyezésével, sőt egyenes parancsára. Egyik fivérük ugyanis alkirály volt az országban és azt utasította a király, hogy hozza el családját. Az emberek jöttek letelepedtek, dolgoztak és áldást hozták az országra évszázadokon keresztül. De más király került trónra. Ennek elve volt: Egyiptom az egyiptomiaké! és kezdődött az idegenek üldöztetése. Elkobozta polgári jogait, rabszolgákká tette és kizárta őket kegyetlenül. Gyermeküket a Nilusba hajította és elkövette a legborzalmasabb kegyetlenségeket. Hivatalnokai még nála is kegyetlenebbek és vérszomjasabbak voltak. Gyermekem, ezek az ártatlanul üldözöttek a te, az én, a zsidó nép ősei voltak.

Rejtett könny szökik Olga szeméből. Az öreg folytatja elbeszélését:

— Hirtelen megjelenik egy megmentő jó ember a népek. Közülük való ember, Mózes, új életet hirdet a szerezéslenek nek szabadságot és önállóságot. Csodálatos tettel felszabadít hatszáz ezer embert, asszonyokon és gyermekeken kívül. Leveszi a bilineseket hatszáz ezer ember kezéről. Szerencsés véletlen folytán a király udvarán nevelkedett Mózes.

Műveltségre tett szert és szerzett ismereteket a hadtudományban is.

Éjfélkor hagyta el az egész nép az országot az ő vezetésével, hogy a sivatagon keresztül térjen vissza ősei országába. A sivatagban is voltak uralkodók és királyok, akik megakadályozták őket továbbmenetelükben és haragra kényszerítették. De Mózes bátor és kiváló vezér volt és oldalán állt Jozua, egy fiatal, derék harcos. Hamarosan legyőzték a sivatag büszke fiait és meghódították a harmincegy királyt, akik megszállva tartották őseik országát. Önálló királyságot alapítottak, amely kivívta az akkori összes népek tiszteletét: A mi országunkban mindenki egyenlő jogokat élvezett. Nem üldöztünk mi soha, senkit hite miatt, soha nem rövidítettünk meg senki jogait. Mint más népek, mi is harcoltunk önállóságunkért, győztünk is, amíg aztán idegen, erősebb népek elhatalmasodtak felettünk, elűzték hazánkból és szétszórták a világot minden tájára. És most ismét vagyunk szabadságnélküli, elnyomott, üldözött emberek.

Olga keservesen sirt.

— Ma azonban ünnepeljük első fejszabulásunk emlékét és kifejezzük ama reményünket, hogy eljő egy mentő, egy megváltó ismét felszabadít és visszavezet őseink országába.

Olga egész éjszaka erre a történetre gondolt. Felelevenedtek lelki szemei előtt a kiewi zsidóüldözések képei. Csak egy gondolat foglalkoztatta fiatalos, szilaj

személyességgel, egy közeli fülszabados gondolata. Képzeteiben ott látta Mózeset, mint hadvezért és Jozsuát, mint tábornokot, magas paripán amint kivont karddal kihívják az ellenséget hogy szabadságot adjanak nekik.

— De miért nincsen mostan Mózesünk, Jozsuánk? — gondolkozott Olga — Miért nem támadt megváltó; mentő Kiewben?

De taján eljön még! Hiszen nagypapa azt mondja, hogy jönnie kell.

A következő széderestén Olga is megédeskedik nagypapjának és anyjának az asztal rendezgetésében. Most már mondhatja nagypapjának:

Már tudom, miért élvezük a kovásztalan kenyeret!

(fordította: Löffler Vilmos)

MOST JELENT MEG!

Dr. ROHN HILBEL: A palesztinai kolonizáció

Az első magyar nyelvű könyv, amely rendszeresen összefoglalva ismerteti:

A palesztinai kolonizáció ötvenéves történetét;
a palesztinai kolonizáció módszereit, tárgyi és személyi tényezőit;
a kolonizáció közgazdasági és pénzügyi problémáit.

Ára 60. lej. — Megrendelhető: Az Uj Kelet könyvosztályában.

Komoly és vig könyvek:

Fülöp Miller René: Rasputin a szent ördög, a szibériai muzsik és a nők (450 nagy oldal, 93 képpel)	ára 612 lej
Renan Ernő: Az apostolok	221
„ Jézus élete	306
W. J. Locke: Pujol Arisztid vidám kalandjai	170
„ Simon de Gex megtérése	238
Sibilla Alermo: Szeretiek, tehát vagyok	170
Paul Langenscheidt: A férjtől a férjig	136
Szenes Tilda: A nagyszerű házasság	272
Szerencsés Péter: Pontopiddannak, a jelenkor legnagyobb írósenijének Nobel-díjat nyert regénye: két kötet	476
Thea von Harbol: A Spion	102
L. Merrick: Bűn és bűnhődés	85
L. Osbourne: Halott János királysága	119
Szederkényi Anna: Az asszony meg a fészek	119
Courths Mahler: Követek	95
„ Győzelem	115
„ A megmentő	25
Osbourne: Sportszerlem	25
Farkas Imre: Sisters takács	25
Harland: Prospero barátom	25
Hornung: Az új herceg	25

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

Több mint 50%-al olcsóbban
680 lej helyett 320 lejért

kaphatja rövid ideig H. G. WELLS

„A művészetek fejlődése”

című kötetét ragyogó kiállításban, felbörkötésben.

107
illusztrációval

Művelt ember
könyvtárából
e könyv nem
hiányozhatik.

Az irodalom, zene és a
képzőművészetek törté-
tének áttekintése a leg-
régibb időktől napjainkig.

Kapható az UJ KELET könyvosztályában.